

9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistölautakunnan johtosäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kiinteistölautakunnan v. 1954 (ks. s. 63) vahvistetun johtosäännön 2 §:n 5) ja 6) kohdat sekä lisätä johtosääntöön uuden 6a) kohdan. Muutokset koskivat kaupungin omistamalla maalla olevien alueiden vuokralle antamista enintään 5 v:n ajaksi sekä katujen, puistojen, torien ja muiden yleisten paikkojen luovuttamista tilapäiseen käyttöön (15. 1. 36 §, kunn. as. kok. n:o 9).

Kiinteistöviraston talo-osaston uudelleenjärjestely. Kaupunginhallitus oli v. 1956 (ks. s. 228) antanut järjestelytoimiston tehtäväksi talo-osaston organisaation järjestämistä koskevan tutkimuksen suorittamisen. Järjestelytoimisto oli nyttemmin saanut tutkimuksensa valmiiksi ja ehdottanut siinä mm. eräiden uusien virkojen perustamista, virkanimikkeiden muuttamista sekä eräiden palkkojen korottamista. Samalla ehdotettiin vahvistettavaksi kiinteistöviraston johtosäännön 34—39 §:ien tilalle uudet 34—45 §:t, tällöin olisi 40 ja 41 §:ien järjestysnumerot muutettava 46 ja 47 §:ksi. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen ehdotuksen. Samalla kehoitettiin kaupunginhallitusta vastaavanlaisissa virkojen uudelleenjärjestelyasioissa sisällyttämään esityslistaan tiedot siitä, millaiset lisämenot tai säästöt kaupungille aiheutuu ehdotetusta järjestelystä (8. 10. 756 §, kunn. as. kok. n:o 128).

Kiinteistövirasto. Kaupunginvaltuusto päätti, että talo-osaston apulaisännöitsijälle Lauri Taskiselle saatiin 1. 1. 1959 lukien suorittaa henkilökohtaisena etuna palkka sen suuruisena, kuin se kaupungin voimassa olevan palkkaluokituksen puitteissa 26. palkkaluokan mukaan kulloinkin suoritetaan, huomioon ottaen kuitenkin virkojen palkkaluokituksiin mahdollisesti tehtävät muutokset (19. 11. 856 §).

Kaupunginhallituksen päätettyä v. 1957 (ks. s. 235), että kaupungin toimesta painattavien karttojen valmistaminen, jakelu ja myynti siirrettäisiin 1. 1. 1958 lukien kaupunkimittausosaston tehtäväksi oli hankintatoimisto esittänyt, että vastaavat määrärahat ja tulotili siirrettäisiin kiinteistöviraston käyttöön. Kaupunginvaltuusto päätti, että erinäisten hallintomenojen lukuun kuuluvat määrärahat Matkailija-, osoite-, virasto- ja punavärikartan painattaminen sekä ensimmäiseen osastoon kuuluva vastaava tulotili siirretään 1. 7. lukien kiinteistöviraston käyttöön (18. 6. 575 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat kysymykset

Vanhankirkon korttelin omistus- ja käyttöoikeus. Helsingin kaupungin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kirkkohallintokunnan ja Helsingin kaupungin kesken päätettiin tehdä seuraava sopimus Vanhankirkon korttelin n:o 65 omistusta ja käyttöoikeudesta.

1) Kortteli jaetaan kahteen osaan, a) kirkkotonttiin ja b) puistoalueeseen asemakaava-osaston 21. 4. laatiman piirroksen mukaisesti.

2) Kirkkotontti rakennuksineen jää seurakuntien omistukseen.

3) Muu osa kortteliä n:o 65 siirtyy vastikkeetta kaupungin hallintaan, ja mikäli sen ei ole katsottava ennestään olevan kaupungin omaisuutta, myös kaupungin omistukseen.

4) Kaupunki huolehtii puistoalueella olevien hautamuistomerkkien ja porttihilvien hoidosta ja kunnossapidosta huomioon ottaen alueen entisen luonteen säilyttämisen.

5) Sederholmin hautauskappeli jää seurakuntien hallintaan ja kunnossa pidettäväksi.

6) Seurakunnat vastaavat kirkkotontin omistajina tontin katuosuuden ja käytävien kunnossa- ja puhtaanapidosta kaupunkimittausosaston piirustuksen n:o 2171/15. 3. mukaisesti ja voimassa olevien tai vastaisuudessa voimaan tulevien säännösten mukaan. Muilta osin kuuluu korttelialueen kunnossa- ja puhtaanapito kaupungille.

7) Tämä sopimus tulee voimaan 1. 1. 1959 (18. 6. 542 §).

Kiinteistöjen ostot. Fastighets Ab. Stig -nimisen yhtiön tarjottua kaupungin ostettavaksi 1. kaupunginosan korttelin n:o 31 tontin ja talon n:o 9 kaupunginvaltuusto päätti rakennustaiteellisten arvojen säilyttämiseksi ja kaupungin virastojen sijoittamiseksi ko.

kiinteistöön, oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan ko. yhtiöltä em. tontin ja talon rasiuksista vapaana 128 mmk:n kauppahinnasta, joka summa myönnettiin tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan kiinteistöjen ostoon kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkitystä määrärahasta (8. 10. 753 §).

Sähkölaitoksen tarpeita varten päätettiin Yhdistyneet Villatehtaat Oy:ltä ostaa sillä vuokralla olevilla, yhteensä 3 ha:n suuruisilla alueilla 23. kaupunginosassa olevat, yhtiön omistamat rakennukset ja kiinteät laitteet rasiuksista vapaina 100 mmk:n kauppahinnasta ja muuten seuraavilla ehdoilla:

1) kauppahinta maksetaan käteisellä heti, kun kaupunki on saanut rakennukset ja vuokra-alueet hallintaansa,

2) ko. alueita koskevat, yhtiön ja kaupungin välillä 21. 6. 1920, 23. 5. 1938 ja 20. 11. 1950 tehdyt vuokrasopimukset päättyvät ilman eri irtisanomista kuuden kuukauden kuluessa kaupantekopäivästä,

3) myydyt rakennukset ja kiinteät laitteet siirtyvät kaupungin hallintaan kuuden kuukauden kuluttua kaupantekopäivästä siinä kunnossa kuin ne kaupantekohetkellä olivat,

4) yhtiö huolehtii siitä, että rakennuksissa olevat asuinhuoneistot luovutetaan mikäli mahdollista hallinnan siirtymispäivänä kaupungin omistukseen,

5) yhtiöllä on oikeus 31. 12. saakka korvauksetta säilyttää tarkoitukseen sopivassa ja sähkölaitoksen kanssa tarkemmin sovittavassa paikassa koneiden ja kaluston pakkaamiseen tarvittavat laatikot ja muu pakkausmateriaali.

Teollisuuslaitosten lautakuntaa kehoitettiin samalla merkitsemään v:n 1959 talousarvioehdotukseensa 100 mmk kauppahinnan suorittamista varten (23. 4. 383 §).

Agronomi Kirsti Törhöseltä päätettiin ostaa rasiuksista vapaana Tomt 27 Kv 87 -niminen tila RN:o 2³⁸⁰ Haagan kylässä 1 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, jota varten tarvittava määräraha myönnettiin tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan kiinteistöjen ostoa varten merkityistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista (24. 9. 715 §).

Dipl. ins. Helge Krogiukselta päätettiin rasiuksista vapaana ostaa n. 1 070 m²:n suuruinen määräala Ulfåsa-nimisestä tilasta RN:o 1⁹³² Munkkiniemen kylässä kaupunkimitta-osa-osa-osa karttapiirroksen n:o 2240/722/12. 5. mukaisesti 1.07 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka myönnettiin em. määrärahoista (18. 6. 545 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ostamaan kauppias Bruno Virtaselta ja hänen vaimoltaan Siiri Virtaselta Päivärinne -niminen tila RN:o 1⁵³ Tullisaaren kylässä rasiuksista vapaana 3.3 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka saatiin suorittaa em. määrärahoista (5. 11. 822 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Etelä-Kaarelan kylässä olevan K. 33073 T. 20 -nimisen tilan RN:o 7¹⁷⁴ pakkohuutokaupalla ostamisen 1.6 mmk:n suuruisesta kauppahinnasta sekä myöntää em. määrärahoista 1 250 800 mk kauppahinnan loppuosan maksamista varten (3. 12. 902 §).

Muurimestarintien rakentamista varten kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan talonomist. Karl Norrbergilta ja hänen vaimoltaan Aina Norrbergilta Pakilan kylässä sijaitsevat Soma I -nimisen tilan RN:o 3²⁷⁶ ja n. 595 m²:n suuruisen määräalan Soma-nimisestä tilasta RN:o 3²⁴⁸ kaupunkimitta-osa-osa-osa karttapiirroksen n:o 2057/722 mukaisesti rasiuksista vapaina 1.9 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja muuten seuraavilla ehdoilla:

1) myyjät pitävät itselleen hallinta- ja asumisoikeuden luovutettavilla alueilla oleviin rakennuksiin vuokravapaasti siihen saakka, kunnes myyjien toimesta viereiselle tontille rakennettava asuintalo on asuttavassa kunnossa, kuitenkin kauintaan 31. 12. 1959 saakka;

2) myyjien omistukseen jäävät luovutettavaan kiinteistöön kuuluvat a) lautavaja (autosuoja) ja halkovaja; b) asuinrakennuksen yläkerroksessa oleva uuni ja ulkorakennuksen mankelihuoneessa oleva Porin Matti-uuni sekä keittiön liesi (Kotiliesi); c) sähköjohtojen ulkojohdot (ns. kaapelijohdot) tarvikkeineen sekä d) hedelmäpuut ja marjapensaat, jotka myyjät saavat siirtää pois alueelta kohdassa 1) mainitun määräajan kuluessa, lukuun ottamatta puita ja pensaita, jotka on siirrettävä jo 31. 10. mennessä, sekä

3) ellei kohdassa 2) mainittuja rakennuksia ja laitteita ole siirretty em. määräaikojen kuluessa, siirtyvät ne korvauksetta kaupungin omistukseen.

Kauppahinta saatiin suorittaa aikaisemmin mainituista määrärahoista (26. 3. 304 §).

Samaa tarkoitusta varten päätettiin vielä ostaa Kiinteistöyhtymä Axel, Kaj ja Bror-Göran Söderholmilta rasiuksista vapaana n. 5 940 m²:n suuruinen määräala Veurlanderinimisestä tilasta RN:o 3²⁷⁷ Pakilan kylässä kaupunkimittausosaston 13. 8. päivätyn karttapiirroksen n:o 2415/722 mukaisesti 3.2 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) luovutettavasta alueesta siirtyy kaupungin hallintaan n. 1 082 m²:n suuruinen osa 1. 11. alkaen ja loput 1. 12. em. karttapiirroksen tehtyjen merkintöjen mukaisesti;

2) myyjä oikeutetaan poistamaan luovutettavalla alueella oleva ruokamulta ennen 1. 12.;

3) kaupunki rakentaa ennen tietöihin ryhtymistä uuden salaojan ja vähintään 2" läpimittaisen vesijohdon kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen osoittamille paikoille sekä vähintään 2" läpimittaisen vesijohdon Solakalliontiestä myyjien osoittamalle paikalle autovajan ja muuntamon väliselle alueelle;

4) myyjät oikeutetaan käyttämään sitä tilapäistä autotietä, jonka kaupunki sitoutuu rakentamaan yli Muurimestarintien em. tilan sisäänajotien kohdalla, siihen saakka, kunnes suunniteltu Yhdyskunnantie on rakennettu valmiiksi Muurimestarintien kohdalla, tai kunnes toisin sovitaan;

5) myyjille myönnetään korvaukset tienkäyttöoikeus 1. 1. 1960 alkaen ja toistaiseksi sillä Muurimestarintien eteläpuolella olevalla suoja-alueella, jonka kaupunki kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti 26. 3. on ostanut aviopuolisolta Karl ja Aina Norrbergilta Soma-nimisestä tilasta RN:o 3²⁴⁸ Pakilan kylässä;

6) kaupunki vastaa Muurimestarintien rakentamisesta Veurlanderin tilan myyjien omistukseen jäävällä alueella oleville salaojille ja teille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista sekä

7) luovutettavalla alueella olevat osat talousrakennuksesta sekä kasvi- ja pannuhuoneista eivät sisälly luovutukseen ja myyjät oikeutetaan pitämään ne paikoillaan korvauksetta toistaiseksi (24. 9. 717 §).

Oy. Rudus Ab. -nimiseltä yhtiöltä päätettiin ostaa Malmin kylässä sijaitseva Sora-kuoppa-niminen tila RN:o 7³⁴⁷ rasiuksista vapaana 550 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka myönnettiin em. määrärahoista (23. 4. 366 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ostamaan Elli ja Taimi Säilältä, Viivi Lahtiselta, Olga Mäkiselä ja Akseli ja Voitto Säilältä n:o 8-niminen tila RN:o 6¹²³ Malmin kylässä rasiuksista vapaana 3.3 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (21. 5. 459 §).

Malmin-Tapanilan kylätien hoitokunnalta päätettiin rasiuksista vapaana ostaa n. 6 250 m²:n suuruinen määräala M 55 Sandtag -nimisestä tilasta RN:o 7¹⁵⁶ Malmin kylässä kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 2551/722 mukaisesti 800 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka myönnettiin em. määrärahoista (3. 12. 903 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

a) ostamaan rva Elsa Tiilikaiselta Huvila n:o 101^a -nimisen tilan RN:o 2¹⁷⁹ Malmin kylässä rasiuksista vapaana käteisellä suoritettavasta 200 000 mk:n kauppahinnasta ja

b) kaupungin puolesta oikaisemaan 25. 4. 1923 tehtyä kauppakirjaa, jolla Suoma Alli ym. olivat kaupungille myyneet Starensin tilan RN:o 2¹ ynnä 33 siitä erotettua palstatilaa Malmin kylässä siten, että kauppa Huvila n:o 101^a -nimisen tilan RN:o 2¹⁷⁹ sijasta koskee Huvila n:o 100^b -nimistä tilaa RN:o 2¹⁷⁷. Kauppahinnan maksamista varten myönnettiin 200 000 mk em. määrärahoista (7. 5. 422 §).

Leskirva Agnes Petreliukselta päätettiin ostaa Tapanilan kylässä sijaitsevat tilat Ny 232 RN:o 3⁶⁸ ja Å 182a RN:o 5¹²⁹ rasiuksista vapaina käteisellä suoritettavasta 700 000 mk:n kauppahinnasta ja samassa kylässä sijaitsevat tilat Vägen RN:o 1⁸⁰, B 112 RN:o 12³⁵⁶ ja B 354^a RN:o 12³⁷⁵ 800 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja sillä ehdolla, että kaupunki ei myöhemmin peri asemakaavalain mukaista korvausta katumaasta 38. kaupunginosan korttelin n:o 38137 tontin n:o 1 omistajalta luovutettavan tilan RN:o 12³⁷⁵ osalta (29. 1. 96 §, 21. 5. 458 §).

Puisto- ja katualueiden hankkimista varten päätettiin Nikolai Monnilta, Arvo Major-korvelta, Kerttu Aulanteelta ja Vieno Bergholmilta ostaa rasiuksista vapaana n. 4 130 m²:n suuruinen määräala R 150 -nimisestä tilasta RN:o 8¹⁶⁴ Tapanilan kylässä kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 2220/722/8. 5. 1958 mukaisesti 1 mmk:n käteisellä

suoritettavasta kauppahinnasta, sillä ehdolla että kaupunki myöhemmin ei perisi asemakaavalain mukaista katumaakorvausta korttelin n:o 39007 tonttien n:o 1—4 ja korttelin n:o 39008 tontin n:o 7 omistajilta kaupan yhteydessä luovutettavan n. 200 m²:n suuruisen katualueen osalta (18. 6. 547 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ostamaan Alina, Toivo ja Ida Suomelta rasiuksista vapaana n:o 50 -niminen tila RN:o 3⁶³ Malmin kylässä 650 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka suoritettiin em. määrärahoista (18. 6. 546 §).

Nti Maire Lehtimäen perikunnan osakkailta päätettiin ostaa 3.4 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta rasiuksista vapaana Tapanilan kylässä sijaitseva Alkärr-niminen tila RN:o 13¹². Kauppahinta myönnettiin em. määrärahoista (18. 6. 549 §).

Yleisiä tarkoituksia varten päätettiin myyntipääll. Aarne Riukulalta ja rva Taimi Sivoselta ostaa rasiuksista vapaina Tapanilan kylässä sijaitsevat tilat Ny 181 RN:o 3²⁴⁶ ja R 9 RN:o 8⁶³⁵ 500 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta sillä ehdolla, että kaupunki ei myöhemmin peri asemakaavalain mukaista katumaakorvausta Tapanilan kylässä sijaitsevien tilojen RN:o 3²²² ja 8²¹ alueelle muodostettavien tonttien omistajilta kaupanteon yhteydessä luovutettavan katumaan osalta (12. 3. 245 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin ostamaan Väinö Aallon kuolinpesän osakkailta Tapanilan kylässä sijaitseva Niittylä -niminen tila RN:o 9²¹⁵ rasiuksista vapaana 760 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja sillä ehdolla, että myyjillä on oikeus, mikäli kaupunki ei käytä luovutettavaa tilaa omiin tarkoituksiinsa tai vuokraa sitä toiselle, vuosittain korjata tilalla olevista marjapensaista sato v:n 1960 loppuun saakka (26. 3. 303 §).

Pienvilj. Johan Nordenstedtilta ja hänen vaimoltaan Aina Nordenstedtilta päätettiin rasiuksista vapaana ostaa n. 2.56 ha:n suuruinen määräala Björckbacka-nimisestä tilasta RN:o 13⁷ Tapanilan kylässä kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 2462/722 mukaisesti 3.75 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja sillä ehdolla, että alue siirtyy kaupungin haltuun 1. 11. alkaen (22. 10. 779 §).

Rva Tora Sundbergilta päätettiin puistoaluetta varten ostaa rasiuksista vapaana lohkomistoimituksessa n:o 57044—57045 Kullen-nimiseksi tilaksi jm. 4¹³⁶ K erotettu määräala Fallbacka-nimisestä tilasta RN:o 4¹³⁶ Mellunkylän kylässä 2.13 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka saatiin suorittaa em. määrärahoista (10. 9. 657 §).

Sen jälkeen kun rva Edith Purto sen kanssa suoritettavaksi aiottu aluevaihto oli peruuntunut (26. 2. 184 §), päätettiin häneltä ostaa rasiuksista vapaana Sarkala-niminen tila RN:o 3²¹ Mellunkylässä 240 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, sillä ehdolla että tilan hallintaoikeus siirtyy kaupungille 1. 11. alkaen (18. 6. 548 §).

Yleisiä tarkoituksia varten päätettiin rva Amalia Bergströmiltä, maanvilj. Tor Frimanilta ja Per Erik Frimanin oikeudenomistajilta ostaa rasiuksista vapaina 9.52 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta seuraavat määräalat ja tilat Mellunkylän kylässä:

a) kolme määräalaa Stängslan-nimisestä tilasta RN:o 1⁴²⁷, pinta-alaltaan yhteensä n. 1.8 ha, kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 2052/722 mukaisesti;

b) Skogsland II -niminen tila RN:o 1⁴²⁸ lukuun ottamatta n. 0.09 ha:n suuruista aluetta joka lahjakirjalla 14. 6. 1954 on luovutettu mallipuuseppä Lars Viktor Bergströmille, ja

c) Rödslan I -niminen tila RN:o 1⁴²⁹.

Kaupassa noudatetaan muutoin seuraavia ehtoja:

1) omistus- ja hallintaoikeus luovutettuihin alueisiin siirtyy välittömästi kaupungille, kuitenkin niin, että tilalla RN:o 1⁴²⁸ olevat rakennukset jäävät myyjien hallintaan 30. 6. saakka;

2) luovutettavilla kiinteistöillä olevat heinäseipäät eivät sisälly kauppaan (12. 3. 244 §).

Puistoaluetta varten päätettiin hra Åke Blomqvistilta ostaa rasiuksista vapaana lohkomistoimituksessa n:o 57044—57045 Granskog-nimiseksi tilaksi jm. (4⁷², 4¹³⁶)² erotettu määräala Fallbacka I ja Fallbacka -nimisistä tiloista RN:o 4⁷² ja 4¹³⁶ Mellunkylän kylässä 3 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka myönnettiin em. määrärahoista (10. 9. 658 §).

Asemakaavan toteuttamista varten päätettiin leskirva Edith Lundqvistilta ja hänen pojiltaan Bengt, Per-Göran ja Sture Lundqvistilta rasiuksista vapaana ostaa 13 ha:n

suuruinen erillinen maapalsta Brogs-nimisestä tilasta RN:o 1⁵²¹ Mellunkylän kylässä kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 2426/722 mukaisesti 14 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, sillä ehdolla että alue heti luovutettaisiin kaupungin hallintaan, lukuun ottamatta alueeseen kuuluvia peltoja, joiden osalta haltuun ottaminen tapahtuisi 1. 1. 1959. Kauppahinta myönnettiin em. määrärahoista (24. 9. 716 §).

Rva Hanny Ingraeus-Larssonilta päätettiin rasiituksista vapaina ostaa kaksi määräalaa, pinta-alaltaan yhteensä n. 2.9 ha, Linäker-nimisestä tilasta RN:o 1⁵²⁵ Mellunkylän kylässä kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 2494/722 mukaisesti 6 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) Mellunkylän kylässä sijaitsevan Pillerimäen tilan RN:o 1⁴⁵³ omistajalla on oikeus ottaa vettä luovutettavalla alueella olevasta kaivosta ja pitää kaivosta tilan alueelle johtava vesijohto entisellä paikallaan korvauksetta siihen saakka, kunnes kaupunki on rakentanut vesijohdon mainitun tilan kohdalle ja

2) mikäli kaupunki päättää vuokrata luovutettavat pellot viljelystarkoituksiin, oikeutetaan maanviljelijä Nils Liljeström ensi sijassa vuokraamaan ne kaupungin määräämillä vuokraehdoilla (5. 11. 821 §).

Katu- ja puistoaluetta varten päätettiin Karin, Maj-Lis, Karl, Elmer ja Harling Wickströmiltä ostaa rasiituksista vapaana n. 4.2 ha:n suuruinen määräala Nybro-nimisestä tilasta RN:o 2¹⁹⁵ Mellunkylän kylässä kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 2514/722 mukaisesti 3.5 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (17. 12. 962 §).

Sisäisen rengastien rakentamista varten päätettiin Wolmar Wikströmin kuolinpesän osakkailta ostaa Storåker n:o 4 -niminen tila RN:o 1¹² Pukinmäen yksinäistaloa rasiituksista vapaana 1.4 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, joka saatiin suorittaa em. määrärahoista (24. 9. 718 §).

Yleisiä alueita varten päätettiin toim.joht. Uno Pikarilta tai Asunto Oy. Konalanrinne 4 -nimiseltä yhtiöltä ostaa rasiituksista vapaana Pikarlehto-niminen tila RN:o 1³⁶ Konalan kylässä 520 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta (17. 12. 961 §).

Vesijohdon rakentamista ja puistoaluetta varten päätettiin Fritiof Saastamoisen perikunnalta ostaa n. 4 350 m²:n suuruinen määräala Toivola-nimisestä tilasta RN:o 2³ Konalan kylässä kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 2196/723/5. 5. 1958 mukaisesti rasiituksista vapaana 2.8 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) luovutukseen sisältyy koko se tilaan kuuluva osa, joka sijaitsee em. karttapiirroksessa luovutettavaksi merkityn alueen pohjoisrajan eteläpuolella;

2) mikäli luovutettavan, etelässä nykyisen tien reunaan rajoittuvan alueen pinta-ala poikkeaa em. pinta-alasta enemmän kuin 50 m², tarkistetaan kauppahinta 600 mk:n neliömetrihinnan mukaan;

3) alueella oleva talousrakennus ja puutarha jäävät vuokratta myyjien hallintaan v:n 1959 loppuun saakka, minkä jälkeen ne korvauksetta siirtyvät kaupungin hallintaan ja

4) myyjillä on oikeus pitää se osa omistamastaan asuinrakennuksesta, joka sijaitsee luovutettavalla alueella, toistaiseksi paikallaan (4. 6. 488 §).

Retkeilytarkoituksia varten kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan leskirouva Ester Heimbürgeriltä ja hänen lapsiltaan Tor, Hans ja Ester Heimbürgeriltä tai vaihtoehtoisesti joltakin tai joiltakin heistä rasiituksista vapaana n. 114 ha:n suuruisen määräalan Grönkulla-nimisestä tilasta RN:o 2⁹⁷ Espoon kunnan Bodomin kylässä karttapiirroksen n:o 2273/722/30. 5. 1958 mukaisesti 25 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) kauppaan sisältyy luovutettavan alueen manttaalia vastaava osuus Grönkullan tilan yhteisiin maa- ja vesialueisiin,

2) kaupunki sitoutuu esittämään osuutensa vesialueeseen erotettavaksi Bodomin järven vettä vain sanotun järven länsiosassa olevista karttapiirroksien n:o 2273/722/30. 5. 1958 merkityistä yhteisistä vesialueista, minkä lisäksi kaupunki saa kantatilan koko mahdollisen osuuden Hynkenlammesta ja Sorlammesta ja

3) kaupunki saa oikeuden käyttää ja tarvittaessa kunnostaa ajokelpoiseksi niitä kantatilan alueella olevia polkuja ja teitä, jotka myydyltä alueelta johtavat Pirttimäen retkeilyalueen itäpäähän (18. 6. 556 §).

Samaa tarkoitusta varten päätettiin vielä rva Elna Viksténin perikunnalta ostaa rasiituksista vapaana n. 86 ha:n suuruinen määräala Oitans-nimisestä tilasta RN:o 1⁵ Oitansin

yksinäistaloa ja Smeds-nimisestä tilasta RN:o 2²⁸ Bembölen kylässä Espoon kunnassa karttapiirroksen n:o 2280/722/4. 6. 1958 mukaisesti 21 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) kauppaan sisältyy luovutettavan alueen manttaalia vastaava osuus luovutusta koskevien tilojen yhteisiin maa- ja vesialueisiin,

2) kaupunki ei vesialueen mahdollisessa jaossa vaadi osuuttaan erotettavaksi Bodomin järven rantavesistä, minkä lisäksi kaupunki saa kantatilojen kaikki mahdolliset osuudet Hynkenlammesta ja Sorlammesta ja

3) kaupungilla on oikeus käyttää ja tarvittaessa kunnostaa ajokelpoisiksi kantatilojen alueilla olevia polkuja ja teitä, jotka johtavat luovutettavalta alueelta Pirttimäen retkeilyalueen itäpäähän.

Kauppahinta saatiin suorittaa aikaisemmin mainituista määrärahoista (18. 6. 557 §).

Oy. Nummela Parantola — Ab. Nummela Sanatorium -nimiseltä yhtiöltä päätettiin ostaa Nurmijärven kunnan Nummenpään kylässä sijaitsevat Kaitala RN:o 15², Karhula RN:o 15³, Kaitalanharju 1 RN:o 15⁴, Kaitalanharju 2 RN:o 15⁵, Kaitalanhätä RN:o 15⁹, Kaitalanselkä RN:o 15¹⁰ ja Kaitalanpää RN:o 15¹¹ nimiset tilat niillä olevine rakennuksineen sekä yhtiön metsähallitukselta vuokratulla alueella omistamat rakennukset rasituksesta vapaina 50 mmk:n käteisellä maksettavasta kauppahinnasta, sillä ehdolla että kauppa seuraa yhtiön tarjouksen mukainen irtaimisto ja että metsähallitus suostuu vuokraamaan kaupungille sen sairaalatoiminnalle tarpeellisen, n. 30 ha:n suuruisen alueen 50 vuoden ajaksi kiinteistölautakunnan lähemmin esittämillä ehdoilla. Kauppahinnan suorittamista varten myönnettiin 50 mmk aikaisemmin mainituista määrärahoista. Lisäksi myönnettiin 40 mmk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kaupunginvaltuuston käytettäväksi merkitystä määrärahasta parantolan rakennuksissa suoritettavia välttämättömiä korjaustöitä varjen parantolan muuttamista varten B-mielisairaalaksi (18. 6. 571 §).

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan ostamaan Oy. Americano Ab. -nimiseltä yhtiöltä takaisin sille v. 1955 (ks. s. 68) myymänsä 43. kaupunginosan korttelin n:o 43060 tontin n:o 2. Kauppahinta 7.015 mmk saatiin maksaa em. määrärahoista (12. 3. 243 §).

Kaupunginvaltuusto päätti peruuttaa v. 1955 (ks. s. 51) Anna, Margit ja Bertel Blombergilta korttelin n:o 359 talojen ja tonttien n:o 5a, 5b ja 5c ostamisesta ja samoin v. 1955 (ks. s. 52) agronominleski Aliina Soiniselta ym. eräiden Tapanilan kylässä sijaitsevien, n. 27 640 m²:n suuruisten alueiden ostamisesta tekemänsä päätökset (12. 3. 242 §).

Huoneistojen ostot. Kaupunginvaltuusto päätti kokeiluluontoisen aluepoliklinikan perustamista varten kehottaa kiinteistölautakuntaa ostamaan Vanhat-Old-Boys-Automiehet -nimiseltä yhdistykseltä 400 kpl Vanhojen automiesten asunto-osakeyhtiö-nimisen yhtiön osakkeita, jotka oikeuttavat yhtiön rakenteilla olevan talon Aleksis Kivenkatu 10b II kerroksessa olevan, 332 m²:n suuruisen huoneiston hallintaan 16.812 mmk:n kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

a) Kauppahinnasta suoritetaan puolet eli 8.406 mmk heti, neljännes eli 4.203 mmk, kun huoneiston väliseinät on valmiiksi rapattu sekä niinkään neljännes, kun huoneisto rakennusviranomaisten lopullisesti hyväksymänä ja sovitulla tavalla aluepoliklinikaksi rakennettuna luovutetaan kaupungin käyttöön ja Vanhojen automiesten asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestykseen on tehty sekä kaupparekisteriin merkitty jäljempänä e) kohdassa sanotut muutokset.

b) Kauppahinnasta kulloinkin maksamatta oleva osa sidotaan rakennuskustannusten kokonaisindeksiin tammikuun 1958 pistelukuun niin, että hinta on suoritettava samassa suhteessa korotettuna tai alennettuna kuin maksukuukauden indeksiluku on sanottua perusindeksiä korkeampi tai alempi ja että indeksitarkistus suoritetaan heti maksukuukauden indeksiluvun tultua julkaistuksi.

c) Omistusoikeus myytyihin osakkeisiin siirtyy kaupungille, kun kauppahinta kokonaisuudessaan on suoritettu. Myyjä vastaa siitä, että mikäli talo tällöin ei ole vielä kokonaisuudessaan valmis, kaupunki ei joudu yhtiöjärjestyksen 6 §:n 5 momentin mukaisesti yhtiön osakkaana lainoittamaan rakennustyön loppuun saattamista.

d) Myyjä sitoutuu ilman eri korvausta huolehtimaan kaupungille II kerroksesta tulevan huoneiston rakentamisesta aluepoliklinikaksi, siten kuin tästä lisärakennustyöstä kiinteistölautakunnan ja myyjän kesken osakkeista tehtävän kauppakirjan liitteessä

lähemmin sovitaan ja ottamalla huomioon, että poliklinikan lattia eristetään siten, ettei alapuolella olevan autotallin aiheuttama melu häiritse poliklinikan toimintaa sekä ettei siinä saada suorittaa poliklinikan toimintaa häiritsevää melua aiheuttavia autojen korjauksia.

e) Myyjä sitoutuu huolehtimaan siitä, että Vanhojen automiesten asunto-osakeyhtiön yhtiöjärjestyksestä muutetaan II kerroksen huoneistoon oikeuttavien osakkeiden lukumäärän muuttamisesta johtuvien muutosten lisäksi niin, että II kerroksen huoneisto merkitään poliklinikkahuoneistoksi ja että kaupunginhallitus valitsee yhtiön hallitukseen yhden varsinaisen ja yhden varajäsenen sekä toisen tilintarkastajista ja hänen varamiehensä,

3) myöntää 16.812 mmk:n suuruisen määrärahan kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten merkityistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista kiinteistölautakunnan käytettäväksi em. kauppahinnan suorittamista varten,

4) kehottaa terveydenhoitolautakuntaa tekemään erillisen esityksen aluepoliklinikan lopullisesta järjestelystä ja taksoista sekä palkka-, vuokra- ja kalusto- ym. tileille tarvittavista ylitysoikeuksista.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että ko. osakkeet saadaan ostaa vasta sitten, kun kaupunginhallitus on todennut yrityksen rahoituksen kokonaisuudessaan selvitetyn (12. 2. 160 §).

Myöhemmin merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen ilmoitus ko. osakkeiden kaupan lopullisesta järjestelystä (26. 3. 308 §, ks. s. 268).

Lopuksi kaupunginvaltuusto vielä päätti myöntää em. määrärahoista kiinteistölautakunnan käytettäväksi 28 867 mk Vanhat-Old-Boys-Automiehet -nimiseltä yhtiöltä ostettujen Vanhojen automiesten asunto-osakeyhtiön osakkeiden kauppahinnan indeksikorotusten suorittamista varten (10. 9. 682 §).

Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirihallitukselta päätettiin ostaa sen omistama, tontilla Käpyläntie 10 oleva lastentarharakennus rasiuksista vapaana 4.9 mmk:n kauppahinnasta sillä ehdolla, että samalla myytäisiin hankintatoimiston kirjelmässä n:o 312/1.6. 1958 lueteltu irtaimisto 122 700 mk:n kauppahinnasta rakennuksessa olevan keittiölieden puolestaan sisältyessä rakennuksen kauppahintaan. Aikaisemmin mainituista määrärahoista myönnettiin 4.9 mmk rakennuksen kauppahinnan suorittamista varten. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin 122 700 mk irtaimiston kauppahinnan suorittamista varten ja 500 000 mk tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten merkityistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista tarpeellisten korjausten suorittamista varten (10. 9. 672 §, ks. s. 51).

10. kaupunginosan korttelin n:o 299 tontin n:o 12 erään osan hankkiminen katualueeksi ks. s. 79.

Imatran Voima Oy:n pakkolunastusanomus. Kaupunginvaltuusto päätti lääninhallitukselle annettavassa lausunnossaan puoltaa Imatran Voima Oy:n pakkolunastusanomusta, joka koski käyttöoikeuden saamista Helsingin maalaiskunnassa sijaitsevalta Tammiston muuntoasemalta kaupungin toimesta rakennettavalle Pitäjänmäen muuntoasemalle kulkevia 110 kV:n ja 20 kV:n voimansiirtojohtoja varten tarpeellisiin alueisiin, siten että johtoauekan leveys olisi 30 m ja reunavyöhykkeiden leveys yhteensä 15 m (7. 5. 414 §).

Aluevaihdot. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelis-luterilaisten seurakuntien kanssa tehdään seuraava

S o p i m u s

Helsingin kaupungin, jäljempänä kaupunki, toiselta puolen sekä Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelis-luterilaisten seurakuntien, jäljempänä seurakunnat, toiselta puolen, kesken on sovittu seuraavasta aluevaihdosta.

Seurakunnat luovuttavat kaupungille liitteenä olevan vaihdettavien alueiden luettelon kohdissa I. 1)—5) mainitut tilat ja alueet niillä olevine rakennuksineen ja laitteineen.

Kaupunki luovuttaa seurakunnille em. luettelon kohdissa II. A. 1)—6) ja II. B. 1)—15) mainitut tontit ja alueet.

Seurakunnat suorittavat välirahana kaupungille yksimiljoona (1 000 000) markkaa.

Kaikkien alueiden rajat määräytyvät liitteessä mainittujen kaupunkimittausosaston karttapiirrosten mukaan, kuitenkin niin, että kohdassa I. 2) mainitun alueen lopulliset rajat määräytyvät alueelle laadittavan asemakaavan mukaan niin, että seurakunnille jäävän alueen pinta-ala säilyy vaihdettavien alueiden luettelossa mainitun suuruisena.

Alueet luovutetaan rasituksista vapaina, lukuun ottamatta kohdassa I. 5) mainittua rata-alueita, jonka osalta ovat voimassa vaihtoneuvotteluja koskevassa selostuksessa mainitut vuokrasopimukset, sekä kohdassa II. A. 1) mainittua Malmin hautausmaa-alueen laajennusta, jonka osalta ovat voimassa niinkään liitteessä mainitut vuokrasopimukset.

Vaihdettavien alueiden rakennusten osalta voimassa olevat huoneenvuokrasuhteet jäävät vaihdon tapahtuessa ennalleen, ellei niistä erikseen sovita.

Alueiden vastaanotto tapahtuu 1. 1. 1959. Mikäli liitteen kohdassa II. A. 1) mainittua aluetta ei saada vapautetuksi vuokrasuhteesta 1. 1. 1959 mennessä, tapahtuu tämän alueen vastaanotto heti sen jälkeen, kun alueella olevat liitteessä mainitut vuokrasuhteet ovat päättyneet. Kaupunki pyrkii sopimusteitse vapauttamaan sanotun alueen edellä mainituista vuokrauksista.

Kaupunki sitoutuu varaamaan liitteenä olevan vaihdettavien alueiden luettelon kohdissa II. 3)—5) mainitulle hautausmaa-alueelle johtavan tarpeellisen tiealueen sekä raivaamaan ja perustamaan tiepohjan, sitten kun teiden käyttötarve tulee ajankohtaiseksi, huomioon ottaen, että tien leveys on vähintään 6 m. Seurakunnat pitävät nämä tiet kunnossa niin kauan kuin teitä käytetään vain hautausmaaliikenteeseen. Seurakuntien on ilmoitettava kaupungille teiden käyttötarpeesta vähintään 1 vuosi ennen niiden käyttöön ottoa.

Kaupunki sitoutuu korvauksetta luovuttamaan seurakunnille Myllypuron alueelta n. 4 000 m²:n suuruisen työkeskustontin ja n. 5 000 m²:n suuruisen asuntotontin, sen jälkeen kun alueen asemakaavoitus on edistynyt niin pitkälle, että sanotut tonttialueet voidaan yksilöidä.

Liitteen kohdassa I. 5) mainittuun rata-alueeseen sisältyvään pumppuhuoneeseen ja siitä lähtevään hautausmaalle vievään johtoon jää seurakunnille käyttöoikeus niin kauaksi aikaa, kun seurakunnat sitä tarvitsevat tai voivat siirtyä ottamaan vettä kaupungin vesijohdosta.

Kaupungin luovutettavilla tonteilla suoritetusta tontinmittauksesta on ostaja velvollinen suorittamaan kaupungille voimassa olevan taksan mukaisen maksun.

Kaupungilla on oikeus ottaa huolehdittavakseen tontin omistajan velvollisuutena oleva katujen kunnossapito luovutettavien tonttien osalta kaupunginvaltuuston vahvistamasta maksusta.

Tämän vaihtokirjan allekirjoittamisella katsotaan vireillä olevat seurakuntien ja kaupungin väliset, kaupungin viranomaisten päätöksellä vahvistamat aluevaraukset, joita ei mainita tässä vaihtosopimuksessa, rauenneiksi, kuitenkin niin että 38. kaupunginosassa (Malmi) kaupungin omistama osa korttelin n:o 38122 tontista n:o 5 varataan kirkkotontiksi.

Vaihdettavien alueiden luettelo

I. Seurakunnat luovuttavat kaupungille

K y l ä	Tilan nimi ja RN:o	Pinta-ala m ² (kaup.mitt. os. kartta- piirros n:o)	Rak. oikeus hy	Yksikköhinnat		Yhteensä mk
				Maapohja		
				mk/m ²	mk/hy	
1) Herttoniemi	Botbyn hautaus- maa 4 ²	84 253 (1997/723)		280		23 590 840
2) Vartiokylä	Botbyn hautaus- maa 2 ⁷⁴⁵	404 887 a) (1997/723)		280		113 368 360
3) Tapanila	Höggkulla 8 ³	2 511 (1994/723)	53		60 000	3 500 000
	»	223		500		111 500
	Granhagen 8 ⁵	1 175 b)		500		297 500
	»	2 548	57		60 000	3 447 500
	Granhagen 8 ⁷	111	2		60 000	120 000
	Fredskulla 8 ⁶¹⁵	2 572 c)		500		916 000
4) Tapanila	B. 113, 12 ³⁷³	7 022 (1966/723)		350		2 669 700
5) Malmi Boxbacka	Pakkolunastettu rata-alueeksi 1 ³ , 1 ⁴ , 2 ¹ , 2 ³ , 3, 7 ¹ , 7 ² , 1	32 490 d) (1849/90) e)		100		7 219 000
Yhteensä		537 792 m ²				mk 155 240 400

- a) Koko alue on 413 887 m², mistä seurakunnille jäisi työkeskustontiksi 4 000 m² ja asutontonttia varten 5 000 m².
- b) Sisältyy korvattavaa katualuetta 580 m² à 500 mk/m² — asemakaavan mukainen katumaakorvaus.
- c) Sisältyy korvattavaa katualuetta 1 200 m² à 500 mk/m² — asemakaavan mukainen katumaakorvaus.
- d) Lukuun ottamatta pumppuhuoneen ja siitä lähtevän johdon paikkaa.
- e) Edellytettynä, ettei raiteen käytöstä ole olemassa sopimuksia, jotka rajoittavat omistajan käyttöoikeutta alueeseen.

II. Kaupunki luovuttaa seurakunnille

A. Hautausmaa-alueet

A l u e	Tila RN:o	Kaup.mitt. os. kartta- piirros n:o	Pinta-ala m ²	Hinta neliö- metriä kohti mk	Hinta yhteensä mk
1) Malmin hautausmaa (laajennus)	Pehrs 1 ³⁴	2066/723	176 900 a)	200	35 380 000
2) Hietaniemi		1955/723	6 000	1 000	6 000 000
3) Maunula	Ut Grejus 3 ¹	2005/723	80 000	270	21 600 000
	Militärens skjutbana 4 ¹	»			
4) Laajalahti	Alberga 2 ⁹²⁹	1998/723	54 000	270	14 580 000
5) Laajasalo	Turholma 1 ²⁴	2153/723	36 000	270	9 720 000
6) Vartiokylä	Puotinkylän pohjois- metsä 2 ⁹¹⁶	1997/723	8 652	280	2 422 560
Yhteensä, mk					89 702 560

- a) Malmin hautausmaan lisäaluetta rasittavat vuokra- ja rakennustenpito-oikeudet:

- Autonkuljettajan vaimo *Hilda Lukin* on teknillisen johtajan 31. 1. 1953 tekemällä päätöksellä oikeutettu pitämään Alexandra ja K. Nordbladilta ostamansa huvila-alueella n:o 12 Vanhan Puodinkyläntien varrella sijaitsevat rakennukset 3 000 mk:n kertakaikkisesta korvauksesta paikoillaan 31. 12. 1953 saakka. (Mv 318—13)
- Rouva *Elsa Lindgren* on teknillisen johtajan 9. 9. 1954 tekemällä päätöksellä hyväksytty huvila-alueen Vanha Puodinkyläntie 20 vuokraajaksi 1. 1. 1954 lukien, 3 kuukauden irtisanomisajoin 5 000 mk:n suuruisesta vuosivuokrasta. (Mv 318—20)

- 3) Leskirouva *Sofia Erika Lindbäck* on kaupunginvaltuuston 30. 11. 1949 tekemällä päätöksellä oikeutettu korvauksetta pitämään hallussaan vuokra-alueensa 5 vuotta 30. 11. 1949 lukien eli 30. 11. 1954 saakka. Rakennuksessa asuu *Hytönen*-niminen pariskunta. Rouva Hytönen on edesmenneen *Sofia Lindbäckin* tytär.
- 4) Vahtimestari *Johan Konrad Karlsson* on kaupunginvaltuuston 30. 11. 1949 tekemällä päätöksellä oikeutettu korvauksetta pitämään hallussaan vuokra-alueensa 30. 11. 1954 saakka.
- 5) Kiinteistölautakunta päätti 31. 3. 1947 esittää kaupunginhallitukselle, että se suostuisi siihen, että rva *Kaisa Skyttä* saisi korvauksetta pitää ent. Nyqvistin alueella Vanhan Puodinkyläntie 18 omistamansa rakennukset paikoillaan toistaiseksi. Kaupunginhallitus on kuitenkin evännyt anomuksen 22. 5. 1947 (§ 1269).

B. Työkeskus- ja asuntotontit

Alue tai kaupunginosana	Tila tai kortteli n:o	RN:o tai tontin n:o	Kaup. mitt.-os. kartta-piirros n:o	Pinta-ala m ²	Rak. oikeus hy	Yksikköhinnat		Hinta yhteensä mk
						mk/m ²	mk/hy	
1) Itä-Herttoniemi	43217	1 (osa)	1989/723	3 500.0	75		120 000	9 000 000
2) Etelä-Kaarela	33135	6 (osa)	2000/723	n. 5 000	107		130 000	13 910 000
3) Etelä-Kaarela	33144	1	»	n. 2 262.7	37		130 000	4 810 000
4) Paloheinä ...	35	4 (osa)	2004/723	n. 4 000	—	400		1 600 000
5) Laajasalo ...	Degerögård	1 ⁸⁷⁸	1993/723	n. 3 000	—	500		1 500 000
6) Suutarinkylä	Björkbacka	1 ⁹³	1986/723	n. 4 358	—	350		1 525 300
7) Tammisalo ...	44013	2 (1 ³²³)	1990/723	n. 3 405 a)	74		75 000	5 550 000
8) Pukimäki ...	7 (Sonaby)	5 ¹⁴⁰	1992/723	n. 3 300	—	500		1 650 000
9) Malmi	39051	3, 4, 6	1985/723	n. 2 903	—	450		1 306 350
10) Alppikylä ...	Innus	1 ⁴²⁷	1987/723	n. 3 000	—	300		900 000
11) Oulunkylä	28034		2001/723	n. 2 700 b)	58		150 000	8 700 000
12) Oulunkylä	28033	3	2001/723	n. 2 264.4	30		150 000	4 500 000
13) Käpylä	859a	3	2217/723	2 054.3	58		140 000	8 120 000
14) Ruskeasuo ...	720	20, 22	2137/90	2 817.2	52		180 000	9 360 000
15) Kallio	360	17	2138/90	1 517.5	101		190 000	19 190 000
							Yhteensä, mk	91 621 650

a) N. 30 m² yksityisten omistuksessa.

b) Osa korttelin pohjoispäästä

Numeroilla 1, 2, 4—11, 13—15 merkittyjen kohteiden (82 311 650)

arvo vähennettynä 30 %:lla ..... 57 618 155 mk

N:ot 3 ja 12 ..... 9 310 000 »

II. B. 66 928 155 mk (4. 6. 490 §).

Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan, sitten kun asemakaavan ja tonttijaon muutos on vahvistettu, luovuttamaan Duodecimien Lääkärien Yksityissairaala Oy:lle korttelin n:o 520 tontista n:o 17 alustavan asemakaavasuunnitelman mukaan muodostettavan tontin, jolle saadaan rakentaa 210 huoneyksikön rakentamisoikeutta vastaava liikerakennus, sitä vastaan että yhtiö luovuttaa kaupungille korttelin n:o 520 tontin n:o 15 ja suorittaa välirahana 48 mmk.

Korttelin n:o 520 tontista n:o 17 muodostettavan tontin luovutus tapahtuu seuraavilla ehdoilla:

1) yhtiö sitoutuu kustannuksellaan siirtämään sähkölaitoksen 27. 2. 1957 päivätyssä kirjeessä mainituilla ehdoilla tontin alueella olevat muuntamot tontille rakennettavaan rakennukseen sekä vuokraamaan erikseen tehtävällä sopimuksella sähkölaitoksen hyväksymän muuntamotilan;

2) tontille on järjestettävä avointa ja katettua paikoitustilaa vähintään 45 autolle;

3) kaupungilla on oikeus käyttää asemakaavaosaston 19. 2. 1957 laatimaan karttapiirroksen keltaisella merkittyä aluetta korvauksetta liikennealueena;

4) em. asemakaavaosaston piirroksessa A:lla merkitylle rakennusosalle saadaan rakentaa vain yksi normaalikorkeinen kellarikerros siten, että tontin halki johtava viemäritunneli säilyy muuttumattomana;

5) yhtiön on tasattava tontti sekä kustannuksellaan suoritettava tarpeelliset jalkakäytävän ja mahdollisten pylväiden siirrot;

6) tontin rakentamisvelvollisuuteen nähden noudatetaan 3 ja 6 v:n määräaikoja niiden suhteen määrättyllä tavanmukaisella uhalla;

7) lopulliset rakennuspiirustukset on esitettävä kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi sekä

8) kiinteistölautakunta on oikeutettu määräämään muut luovutusehdot (26. 3. 302 §).
Kiinteistölautakunta oikeutettiin

1) ostamaan Eemeli Palotie Oy. -nimiseltä yhtiöltä rasituksista vapaina Haagan kylässä sijaitsevat tilat Tarha I RN:o 2⁶⁹⁹ ja Tarha II RN:o 2⁷⁰¹ 3.9 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta sillä ehdolla, että yhtiö sitoutuu poistamaan tilojen alueella olevat koivuhalot ja puutavaran, ellei aluetta vuokrata tilapäisesti varastoimistarkoituksiin, 30. 9. mennessä sillä uhalla, että ne muussa tapauksessa siirtyvät korvauksetta kaupungin omistukseen;

2) myymään perustettavalle yhtiölle 6.9 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta 29. kaupunginosan korttelin n:o 29019 tontin n:o 2 yleisillä asuntotonttien luovutusehdoilla ja lisäksi sillä ehdolla, ettei kaupunki ole velvollinen rakentamaan tontin kohdalla olevaa katua, ennen kuin se katsoo voitavansa tehdä tämän työn sekä

3) käyttämään 1) kohdassa mainitun kauppahinnan suorittamiseksi 3.9 mmk korttelin n:o 29019 tontista n:o 2 saatavasta kauppahinnasta 6.9 mmk:sta (18. 6. 544 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan sopimaan Ab. C. T. Ward — Oy. C. T. Ward -nimisen yhtiön tai Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan taikka perustettavien yhtiöiden kanssa, joista kaikista jäljempänä käytetään nimitystä yhtiö, seuraavista alueluovutuksista:

A) Yhtiö luovuttaa kaupungille rasituksista vapaina neljä, yhteensä n. 2 193 m²:n suuruista asemakaavassa katumaaksi merkittyä määräalaa Carlsro-nimisestä tilasta RN:o 2¹¹⁸ Haagan kylässä kiinteistöviraston kaupunkimittaosaston laatiman kartta-piirroksen n:o 2325/722 mukaisesti.

B) Kaupunki luovuttaa yhtiölle kolme 29. kaupunginosan korttelin n:o 29063 tonttiin n:o 2, korttelin n:o 29065 tonttiin n:o 1 ja korttelin n:o 29066 tonttiin n:o 1 kuuluvaa, yhteensä 3 783.9 m²:n suuruista määräalaa Backas-nimisestä tilasta RN:o 2⁸⁰⁵ Haagan kylässä sekä 4.0 m²:n suuruisen, korttelin n:o 29063 tonttiin n:o 2 kuuluvan määräalan Munkkiniemen kylässä sijaitsevasta Munkkiniemi-nimisestä tilasta RN:o 1¹⁷² em. kartta-piirroksen mukaisesti.

Luovutuksissa noudatetaan seuraavia ehtoja:

1) edellä A) kohdassa mainituista määräaloista luovutetaan katumaa-alueet, yhteensä n. 1 878 m², korvauksetta ja 315 m²:n suuruinen puistoalue 95 000 mk:n hinnasta;

2) B) kohdassa mainittujen määräalojen hinta on yhteensä 12.655 mmk ja on se suoritettava kaupungille käteisellä luovutuskirjaa allekirjoitettaessa;

3) kaupunki ei myöhemmin peri asemakaavalain mukaista korvausta katumaan arvosta sekä kadun ja viemäriin rakentamiskustannuksista luovutettavien tontinosien osalta;

4) kaupunki ei myöhemmin peri asemakaavalain mukaista katumaakorvausta sille luovutettavan katumaa-alueen osalta;

5) luovutettava katumaa-alue jää entisen omistajan hallintaan toistaiseksi, mutta kaupunki on oikeutettu tarpeen vaatiessa yhden kuukauden kuluttua ilmoituksesta ottamaan sen tai osan siitä hallintaansa;

6) luovutettavalla katumaa-alueella sijaitsevat rakennukset ja rakennelmat jäävät luovuttajan omistukseen, joka sitoutuu purkamaan ja viemään ne pois alueelta kohdassa 5) mainitussa määräajassa sekä

7) korttelin n:o 29063 tontin n:o 2 ja korttelin n:o 29066 tontin n:o 1 rakentamisvelvollisuuden suhteen noudatetaan kaupunginvaltuuston 21. 12. 1955 (ks. s. 49 kunn. as. kok. n:o 140) vahvistamien asuntotonttien yleisten luovutusehtojen 3. a kohdan määräyksiä (5. 11. 824 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

a) ostamaan kauppat. maist. Juha Järviluomalta rasituksista vapaana Tomt 35 Kv 126 -nimisen tilan RN:o 1²⁷ Haagan kylässä 1.75 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja

b) myymään em. henkilölle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun 5.25 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta 29. kaupunginosan korttelin n:o 29097 tontin n:o 1 seuraavilla ehdoilla:

1) kaupungilla on oikeus pitää tontilla oleva vanha viemärijohto korvauksetta enti-

sellä paikallaan siihen saakka, kunnes asemakaavan mukainen viemärijohto on tontin kohdalla käyttökunnossa,

2) mikäli em. viemärijohto joudutaan tontin rakentamisen yhteydessä siirtämään, vastaa tontinomistaja siirrosta aiheutuvista kustannuksista ja

3) muuten noudatetaan kaupungin yleisiä asuntotonttien luovutusehtoja sekä

c) käyttämään b) kohdassa mainittua kauppahintaa a) kohdassa mainitun kauppahinnan suorittamiseen (19. 11. 860 §).

Herttoniemen pikatien rakentamista varten kaupunginvaltuusto 1) oikeutti kiinteistölautakunnan

a) ostamaan Oy. Eurus -nimiseltä yhtiöltä T 11 K 4a -nimisen tilan RN:o 1⁷³⁷ Kuloosaaren yksinäistaloa rasituksista vapaana 11.78 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja

b) myymään Oy. Eurus -nimiselle yhtiölle tai perustettavalle uudelle yhtiölle 7.28 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta 30. kaupunginosan korttelin n:o 30103 tontin n:o 2 ja muutoin asuntotonttien yleisillä luovutusehdoilla sekä lisäksi sillä ehdolla, että tontille rakennettavan talon piirustukset on esitettävä kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi sekä

2) myöntää 4.5 mmk:n suuruisen määrärahan kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokkaan kiinteistöjen ostoon merkityistä kaupunginvaltuuston käyttövaroista kiinteistölautakunnan käytettäväksi 1a) kohdassa mainitun kauppahinnan suorittamiseksi ja oikeuttaa lautakunnan samaan tarkoitukseen käyttämään korttelin n:o 30103 tontista n:o 2 saatavan kauppahinnan, 7.28 mmk (12. 3. 246 §).

Levikkipääll. Lauri Voutilaisen kanssa päätettiin tehdä sopimus, jonka mukaan kaupunki

a) ostaa häneltä Oulunkylän kylässä sijaitsevalla Torppämäki 2 -nimisellä vuokra-alueella olevat rakennukset 2.7 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta ja

b) myy hänelle, 92 295 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta 28. kaupunginosan korttelissa n:o 28064 olevan tontin n:o 3 seuraavilla ehdoilla:

1) Voutilainen luopuu vuokraoikeudestaan Torppämäki 2 -nimiseen vuokra-alueeseen sekä kaikista, 28. 2. 1936 annetun vuokra-alueiden lunastuslain mukaisista oikeuksista ja eduista;

2) kaupungille luovutettavat rakennukset jäävät korvauksetta Voutilaisen hallintaan siihen saakka, kunnes hänelle luovutettavalle tontille on rakennettu asuttavassa kunnossa oleva asuinrakennus, kuitenkin enintään 30. 6. 1960 saakka ja sillä ehdolla, että Voutilainen huolehtii rakennusten kunnossapidosta;

3) Voutilaisella on oikeus poistaa vuokra-alueella olevat omenapuut ennen kohdassa 2) mainittua määräaika;

4) Voutilaiselle luovutettavan tontin vastaanotto tapahtuu heti, lukuun ottamatta sitä osaa tontista, jolla ent. Kumpu 9 -nimisen vuokra-alueen aikaisemman vuokraoikeuden haltijan omistamat ulkorakennukset sijaitsevat ja joka siirtyy ostajan hallintaan 1. 4. 1959 alkaen ja

5) kaupunki on oikeutettu myöhemmin perimään asemakaavalain mukaiset korvaukset katumaan arvosta sekä kadun ja viemäriin rakentamiskustannuksista sen luovuttaman tontin osalta.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti myöntää em. määrärahoista kiinteistölautakunnan käytettäväksi 2.7 mmk:n suuruisen määrärahan a) kohdassa mainittujen rakennusten kauppahinnan suorittamista varten (3. 12. 908 §).

Verhoilija Kauko Hurmeen ja hänen vaimonsa Hulda Hurmeen kanssa päätettiin tehdä aluevaihto, jonka mukaan he luovuttavat kaupungille rasituksista vapaana n. 246 m²:n suuruisen määrällän Onnela-nimisestä tilasta RN:o 1³ Pakilan kylässä ja kaupunki luovuttaa heille n. 266 m²:n suuruisen määrällän Soma-nimisestä tilasta RN:o 3²⁴⁸ ja Soma I -nimisestä tilasta RN:o 3²⁷⁶ Pakilan kylässä kaupunkimittausosaston 9. 7. päivätyn karttapiirroksen n:o 2360/723 mukaan seuraavilla ehdoilla:

1) vaihdossa ei suoriteta välirahaa,

2) kaupungin luovutettavalla alueella olevat rakennukset, hedelmäpuut ja marjapensaat eivät sisälly luovutukseen,

3) kaupungin luovuttaman alueen hallintaoikeus siirtyy aviopari Hurmeelle 1. 1. 1960 alkaen, lukuun ottamatta sitä osaa, jolla kaupungin omistama talusrakennus sijaitsee

ja joka korvauksetta jää kaupungin hallintaan siihen saakka, kunnes rakennus puretaan,
4) kaupungille luovutettavalla alueella oleva kuusialta ja omenapuu jäävät aviopari Hurmeen omistukseen ja he sitoutuvat poistamaan ne alueelta ennen tietöiden alkamista, muussa tapauksessa ne siirtyvät kaupungin omistukseen ja

5) kaupunki vastaa sen luovutettavan alueen erottamiskustannuksista (10. 9. 659 §).
Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan

a) ostamaan alaikäiseltä Anna-Marja Weisteeltä tilan Bj⁴ 13 RN:o 4¹⁴ Tapanilan kylässä rasiuksista vapaana 1.11 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta sillä ehdolla, että K. A. Weiste Oy:n Eudokia ja Vera Golubeffin oikeudenomistajilta 27. 6. 1956 tehdyllä kauppakirjalla ostamat määräalat eivät sisälly kauppaan;

b) luovuttamaan K. A. Weiste Oy:lle n. 3 300 m²:n suuruisen määräalan Sonnabynimisestä tilasta RN:o 5¹⁴⁰ Malmin kylässä kaupunkimittausosaston laatiman karttapiirroksen n:o 2034/722 mukaisesti sitä vastaan, että K. A. Weiste Oy. luovuttaa kaupungille rasiuksista vapaana sille kuuluvat määräalat tilasta Bj⁴ 13 ja suorittaa kaupungille välirahana käteisellä 1.11 mmk ja

c) käyttämään b) kohdassa mainitun välirahan a) kohdassa mainitun kauppahinnan suorittamiseen (12. 3. 247 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin luovuttamaan kansliapääll. Keijo Vuorisalolle 28. kaupunginosan korttelin n:o 28036 tontin n:o 14 sitä vastaan, että kansliapääll. Vuorisalo luovuttaisi kaupungille rasiuksista vapaana hänen ja rva Hanny Ingraesus-Larssonin välillä 17. 4. 1953 tehtyyn sopimuskirjaan perustuvan erottamisoikeutensa n. 2 350 m²:n suuruisen määräalaan Linäker-nimisestä tilasta RN:o 1⁵¹⁹ Mellunkylän kylässä kapunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 2188/722 mukaisesti ja sillä ehdolla, että rva Ingraesus-Larsson luovuttaa kaupungille korvauksetta ja rasiuksista vapaana n. 400 m²:n suuruisen määräalan samasta tilasta karttapiirroksen n:o 2187/722 mukaisesti.

A) Korttelin n:o 28036 tontin n:o 14 luovutuksessa noudatetaan seuraavia ehtoja:

1) kaupunki ei myöhemmin peri em. tontin omistajalta asemakaavalain mukaista korvausta kadun rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista eikä katumaan arvosta;

2) kansliapääll. Vuorisalo sitoutuu suorittamaan tontin osalta viemäriin rakentamiskustannuksista 250 000 mk:n suuruisen korvauksen, joka erääntyy maksettavaksi heti, kun tontin edustalla olevaan katuun on rakennettu viemäri, joka on käyttökunnossa;

3) mainittu korvaus on erääntyessään korotettava niin monella täydellä kymmenellä prosentilla kuin virallinen elinkustannusindeksi lähinnä edellisenä kuukautena on täysiä kymmeniä prosentteja korkeampi kuin indeksiluku 120;

4) mainitun saatavansa maksamisen vakuudeksi kaupungilla on oikeus ottaa 400 000 mk:n suuruisen kiinnitys ko. tonttiin kiinteistölautakunnan määräämällä etuoikeudella;

5) ko. tontille ei määrätä rakentamisvelvollisuutta ja

6) kaupunki ei ole velvollinen rakentamaan tontin edustalla olevaa katua eikä viemäriä, ennen kuin kaupunki katsoo voivansa tehdä nämä työt.

B) Linäker -nimisestä tilasta RN:o 1⁵¹⁹ kaupungille luovutettavien määräalojen suhteen noudatetaan seuraavia ehtoja:

1) kaupunki sitoutuu myöntämään Mellunkylän kylän Pillerimäen tilan RN:o 1⁴⁵³ omistajalle

a) oikeuden pitää vesijohtonsa kansliapääll. Vuorisalon luovutettavalla alueella korvauksetta toistaiseksi ja enintään siihen saakka, kunnes ko. tilan kohdalle on rakennettu yleinen vesijohto, ja sillä ehdolla, ettei kaupunki vastaa niistä mahdollisista vahingoista ja haitoista, mitkä kaupungin mahdollisesti tekemät työt kaupungille luovutettavalla alueella saattavat aiheuttaa sanotulle maanomistajalle ja

b) oikeuden käyttää rva Ingraesus-Larssonin luovutettavaa n. 400 m²:n suuruisia aluetta sanotun tilan alueelle suuntautuvan liikenteen järjestämisen helpottamiseksi 1 000 mk:n vuotuista rahakorvausta vastaan toistaiseksi ja enintään siihen saakka, kunnes alue tarvitaan kaupungin käyttöön teialueena tai muuhun tarkoitukseen, jolloin alue välittömästi on luovutettava korvauksetta kaupungin hallintaan sekä

2) kansliapääll. Vuorisalo vastaa hänen ja rva Ingraesus-Larssonin välillä 17. 4. 1953 tehdyn sopimuskirjan mukaisesta saannosta mahdollisesti menevästä leimaverosta (21. 5. 460 §).

Muuttaen v. 1957 (ks. s. 36) tekemänsä päätöstä, joka koski eräiden Salon B-mieli-

sairaalan alueeseen rajoittuvien alueiden ostamista kaupungille, kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan

ostamaan Salon kauppapalalta sanotun kauppalan V kauppalanosan korttelin n:o 19 tonttiin n:o 15 kertomusvuonna vahvistetun tonttijaon muutoksen mukaan kuuluvat, kauppalan omistamat yhteensä 4 624.2 m²:n suuruiset alueet 1.7 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta,

luovuttamaan Salon kauppalalle korvauksetta sen n. 128 m²:n suuruisen alueen kaupungin omistamasta Moision kylän Piritanpelto-nimisestä tilasta RN:o 2³⁰, joka 29. 1. vahvistetun asemakaavan muutoksen mukaan tulee liitettäväksi katualueeseen,

suorittamaan Salon kauppalalle kaupan yhteydessä korttelin n:o 19 tontista n:o 15 ennen ostamansa tontinosan osalta asemakaavalain 34 §:n edellyttämää katumaan arvon korvausta 50 000 mk ja saman lain 40 §:n edellyttämää viemärin rakennuskustannusten korvausta 300 000 mk ja

sopimaan Salon kauppalan kanssa muista em. luovutuksiin liittyvistä ehdoista.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan käyttämään kauppahinnan suorittamista varten v. 1957 myönnetystä 1.83 mmk:n suuruisesta määrärahasta 130 000 mk em. asemakaavalain edellyttämien korvausten suorittamista varten. Lisäksi myönnettiin samaa tarkoitusta varten 220 000 mk:n määräraha tuloa tuottavien pääomamenojen pääloukkaan kiinteistöjen ostoja varten merkityistä kaupunginvaltuuston käytövaroista (24. 9. 722 §).

Kaupungin ja Oy. Sinebrychoff Ab:n kesken 29. 3. 1934 tehdyn aluevaihtosopimuksen 2) kohdassa edellytetty aika, jonka kuluessa siinä mainittu katumaa olisi jätettävä kaupungin hallintaan, päätettiin pidentää edelleen kolmella vuodella eli v:n 1963 loppuun (19. 11. 858 §).

Tonttien myynnit. Kiinteistölautakunta oikeutettiin myymään Tyyne, Pentti ja Kauko Aallolle 16. kaupunginosan korttelin n:o 728 tontti n:o 30 265 000 mk:n kauppahinnasta ja muutoin seuraavilla ehdoilla:

1) tontin kauppahinta suoritetaan noudattamalla asuntotonttien myyntihinnan maksupapaa;

2) ostajat sitoutuvat suorittamaan tontin osalta kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista 720 000 mk:n suuruisen korvauksen, joka on maksettava 10 vuoden kuluessa siten, että vuosittain lokakuussa, ensimmäisen kerran v. 1958, maksetaan 1/10 5 %:n korkoineen kaupantekopäivästä lukien, ja joka sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuun 1951 = 100» siten, että indeksinvaihtelut otetaan huomioon vain täysinä kymmeninä prosentteina ja että indeksilukua 100 vastaavana korvauksena pidetään 600 000 mk;

3) kohdassa 2) mainitun saatavansa maksamisen vakuudeksi kaupungilla on oikeus ottaa 1 mmk:n suuruisen kiinnitys myytyyn tonttiin kiinteistölautakunnan määräämällä etuoikeudella;

4) myydylle tontille on rakennettava asuinrakennus vesikattovaiheeseen 2 ½ ja 4 v:n kuluessa kaupantekopäivästä lukien tavanimukaisen sakan uhalla;

5) mikäli tontti myydään toiselle, ennenkuin 10 vuotta on kulunut kaupantekopäivästä, erääntyy kohdassa 2) mainittu korvaus heti kokonaisuudessaan maksettavaksi sekä

6) ostajat luopuvat vuokraoikeudestaan Ruskeasuon vuokra-alueisiin n:o 10 ja 10a sekä luovuttavat niillä olevat rakennukset korvauksetta kaupungin omistukseen, kuitenkin sillä ehdolla, että ostajilla on oikeus asua entisessä asunnossaan vuokratta 31. 12. 1959 saakka (12. 2. 134 §).

Oy. Helsingin Meijeriliikkeelle päätettiin myydä yhtiöllä vuokralla olevat 22. kaupunginosan korttelin n:o 697 tontit n:o 7, 9 ja 11 yhteensä 77.5 mmk:n kauppahinnasta, joka oli suoritettava 8 p:n kuluessa kiinteistölautakunnan lopullisesta myyntipäätöspäivästä lukien, sillä ehdolla että tonttien rakentamisvelvollisuus katsotaan täytetyksi (22. 10. 780 §).

Perustettavalle Asunto Oy. Haagan Urheilutie 9 Bostads Ab. -nimiselle yhtiölle päätettiin myydä 668.4 m²:n suuruisen, 29. kaupunginosan korttelin n:o 29009 tonttiin n:o 3 kuuluva maa-alue Backas-nimisestä tilasta RN:o 2⁸⁰⁵ käteisellä suoritettavasta 1.77 mmk:n suuruisesta kauppahinnasta (6. 8. 607 §).

Haagan kylässä sijaitsevan Solfläck-nimisen tilan RN:o 2⁸⁵ omistajan, Helsingin Osakepankin, toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin myydä korttelin n:o 29010

tonttiin n:o 1 kuuluva 340.1 m²:n suuruinen määräala Backas-nimisestä tilasta RN:o 2⁸⁰⁵ Haagan kylässä tonttijakokartan n:o 1396 mukaisesti 1.3 mmk:n suuruisesta kauppahinnasta yleisten tontinluovutusehtojen mukaisesti, sillä ehdolla että kaupunki ei myöhemmin peri asemakaavalain mukaista korvausta katumaan arvosta sekä kadun ja viemärin rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista luovutettavan tontinosan osalta (5. 11. 823 §).

Dipl. ins. Yngve v. Schantzille ja hänen vaimolleen Marta v. Schantzille tai perustettavalle yhtiölle päätettiin myydä em. kaupunginosan korttelin n:o 29010 tonttiin n:o 5 kuuluva 489.4 m²:n suuruinen määräala Backas-nimisestä tilasta RN:o 2⁸⁰⁵ Haagan kylässä tonttijakokartan n:o 1396 mukaisesti 1.205 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta seuraavilla ehdoilla:

1) kaupunki ei myöhemmin peri asemakaavalain mukaista korvausta katumaan arvosta eikä kadun ja viemärin rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista luovutettavan tontinosan osalta ja

2) aviopuolisot v. Schantz luovuttavat kaupungille korvauksetta ja rasituksista vapaina katumaaksi merkityt kaksi yhteensä 33.6 m²:n suuruisia määräalaa Haagan kylän Stendal -nimisestä tilasta RN:o 2¹²⁹ edellä mainitun tonttijakokartan mukaisesti sillä ehdolla, että korttelin n:o 29010 tontin n:o 5 asemakaavalain mukaista katumaakorvausta määrättäessä otetaan huomioon se seikka, että ko. katumaa-alue on luovutettu kaupungille korvauksetta (17. 12. 960 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin myymään rak. mest. Kauko Hotarille perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun em. kaupunginosan korttelin n:o 29050 tonttiin n:o 7 kuuluva 184.2 m²:n suuruinen määräala Backas-nimisestä tilasta RN:o 2⁷⁹¹ Haagan kylässä tonttijakokartan n:o 767 mukaisesti 620 000 mk:n käteisellä maksettavasta kauppahinnasta, sillä ehdolla, ettei kaupunki myöhemmin peri asemakaavalain mukaista korvausta katumaan arvosta sekä kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista luovutettavan tontinosan osalta (22. 10. 781 §).

Asunto-osakeyhtiö Vihdintie 13 -nimiselle yhtiölle päätettiin asemakaavan ja tonttijaoon muutoksen vahvistamisen jälkeen luovuttaa korttelin n:o 29076 tonttiin n:o 9 (ent. n:o 2) liitettävä 129.7 m²:n suuruinen alue, joka kuuluu kaupungin omistamaan Haagan kylässä sijaitsevaan Backas-nimiseen tilaan RN:o 2⁸⁰⁵ (15. 1. 24 §).

Kaupunginvaltuusto päätti tarkistaa v. 1955 (ks. s. 66) tekemänsä päätöksen korttelin n:o 29138 tonttien n:o 1 ja 2 osalta siten, että kiinteistölautakuntaa kehoitetaan myymään, sitten kun asemakaavan ja tonttijaoon muutokset on vahvistettu, Sosiaalinen Asuntotuotanto Oy. Sato -nimiselle yhtiölle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle korttelin n:o 29138 tontti n:o 8 (ent. n:o 1) 7.847 mmk:n kauppahinnasta ja tontti n:o 9 (ent. n:o 2) 6.804 mmk:n kauppahinnasta (15. 1. 30 §).

Vielä kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan myymään em. yhtiölle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle saman kaupunginosan korttelin n:o 29139 tontit n:o 6 ja 7 vastaavasti 11.1 ja 4.62 mmk:n kauppahinnoista, sillä ehdolla että yhtiö rakentaa kaupungin hyväksymällä tavalla Ida Aalbergintien ko. tonteille saakka sekä viemärin samalle osalle, mitkä katu ja viemäri tulevat kaupungin omaisuudeksi ja kaupungin hallintaan. Lisäksi oli myynnissä noudatettava yleisiä tontinmyyntiehtoja (26. 3. 301 §).

Munkkiniemen korttelin n:o 30058 tontit n:o 1, 3, 5, 7, 9 ja 11 sekä korttelin n:o 30116 tontti n:o 1 päätettiin myydä huutokaupalla (23. 4. 365 §).

Sanoma Oy:lle päätettiin 12.25 mmk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta myydä 46. kaupunginosan korttelin n:o 14 tontti n:o 2, sillä ehdolla että yhtiö on velvollinen noudattamaan kaupunginvaltuuston hyväksymää raiteenpitojärjestelmää (3. 12. 904 §, v:n 1956 kert. I osan s. 94).

Muuttaen Pajamäen tonttien luovutusmuodosta v. 1957 (ks. s. 65) tekemänsä päätöstä kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Keskinäiselle Henkivakuutusyhtiölle Suomelle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle 12.816 mmk:n hinnasta 46. kaupunginosan korttelin n:o 46040 tontin n:o 4 seuraavilla ehdoilla:

1) tontin puustoa ei saa vahingoittaa, maaston korkeuksia muuttaa eikä aittaa tontille rakentaa, ellei siihen erityisistä syistä myönnetä lupaa;

2) tontille on järjestettävä riittävät paikoitustilat talon asukkaiden ajoneuvoille;

3) tontille tulevaan rakennukseen ei saa rakentaa liikehuoneistoja, minkä kiellon

noudattamisesta annettava vakuus sisällytetään tontin rakentamisvelvollisuuden täyttämistä kaupungille annettavaan vakuuteen;

4) tontille on rakennettava vuokratalo, jonka piirustukset on saatettava kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi ja

5) muuten noudatetaan kaupunginvaltuuston vahvistamia asuntotonttien myyntiehtoja (3. 12. 905 §).

Ins. U. Nikulaiselle päätettiin myydä n. 280 m²:n suuruinen määräala Degerögård-nimisestä tilasta RN:o 1⁹¹⁸ Laajasalon kylässä kaupunkimittausosaston karttapiirroksen n:o 2302/722/10. 6. 1958 mukaisesti ostajan omistamaan tilaan RN:o 1⁴⁰⁹ liitettäväksi 168 000 mk:n käteisellä suoritettavasta kauppahinnasta, sillä ehdolla että kaupungilla on oikeus myöhemmin periä luovutettavan alueen osalta lain mukaiset korvaukset katumaan arvosta sekä kadun ja viemärin rakentamiskustannuksista (6. 8. 606 §).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupan, jolla kiinteistölautakunta oli auton asent. Johan Grönbergille ja hänen vaimolleen Elli Grönbergille myynyt Hirvihaaran alueen palstoitussuunnitelman mukaisen asuntotontin n:o 24, pinta-alaltaan 2 780 m², 105 000 mk:n kauppahinnasta, josta käteisellä oli suoritettu 35 000 mk (8. 10. 754 §).

Lapinlahden sairaala-alueen luovuttaminen Helsingin yliopistolliselle keskussairaala-liitolle. Ks. s. 36.

Urnahautapaikkoja varten tarvittavan lisäalueen luovuttamisesta Helsingin evankelis-luterilaisille seurakunnille urnalehdon ja Krematorion kappelin väliltä olivat vt Ehrnrooth ym. tehneet aloitteen, jossa oli ehdotettu em. paikassa olevan n. 2 ha:n suuruisen alueen luovuttamista seurakunnille urnahautapaikkoja varten. Kiinteistölautakunta oli lausunnossaan viitannut kaupunginvaltuuston 4. 6. (ks. s. 61) tekemään päätökseen, jonka mukaan kaupunki luovuttaa seurakunnille urnalehtoalueita yht. 35.29 ha ja johon sisältyy myös Hietaniemen urnalehdon laajentaminen 6 000 m²:llä. Ehdotettuun 2 ha:n alueeseen sisältyy myös n. 1 ha:n suuruinen osa Tanginniemen koululaisurheilualueesta sekä Hiekkaranta ja tenniskentät välillä olevine puistoalueineen. Hesperiankadun ja Pitkän sillan eteläpuolella sijaitsevat kentät olivat niin ylikuormitettuja, että tällä alueella olevien oppikoululaisten oli urheilutunneillaan käytettävä jopa Lauttasaaren ja Laakson kenttiä. Kiinteistölautakunta ei ollut katsonut voivansa puoltaa Hietaniemen virkistys-alueeseen kuuluvan koululaisten urheilualueen ja puiston muuttamista hautausmaaksi. Tähän lausuntoon oli myös urheilu- ja retkeilylautakunta yhtynyt huomauttaen samalla, ettei olisi aiheellista valmiiksi rakennettujen ja jo käyttöön otettujen tilojen siirtämistä muihin tarkoituksiin. Kaupunginvaltuuston v. 1934 tekemällä päätöksellä hyväksyttiin em. alueen asemakaavallinen järjestely, samalla vuokrattiin osa alueesta Yksityiselle kreikkalaiskatoliselle seurakunnalle 40 vuodeksi ja pääosa alueesta muutettiin puistoksi, jossa sijaitsee joitakin vanhoja, jo ennen vuotta 1917 pystytettyjä hautakiviä. Puistoa voidaan siis verrata Vanhankirkon puistoon, mikä myös on entistä hautausmaata ja missä on jäljellä osa hautakivistä. Jos jo v. 1934 todettiin tarpeelliseksi ko. alueen muodostaminen puistoksi, ei mainitun päätöksen muuttaminen nykyiset olosuhteet huomioon ottaen ollut kiinteistölautakunnan mielestä puollettavissa. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (12. 2. 161 §, 19. 11. 861 §).

Rakentamisvelvollisuuden täyttämisaajan pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti pidentää Hämeentien korttelin n:o 530 tontin n:o 78 rakentamisaikaa 1. 6. 1959 saakka (12. 2. 133 §).

Malmin Kaupalliset Oppilaitokset Oy. -nimiselle yhtiölle v. 1955 (ks. s. 66) myydyin korttelissa n:o 38062 sijaitsevan tontin n:o 1 rakentamisvelvollisuuden määräaika laskettiin alkavaksi 12. 4. 1956 (23. 4. 362 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinto-oikeutta koskevat asiat

Eräiden Etelä-Kaarelan tonttien luovutusmuodon muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, muuttaen Etelä-Kaarelan kerrostaloalueen tonttien luovutusmuotojen määräämisestä v. 1957 (ks. s. 65) tekemänsä päätöstä, että korttelin n:o 33123 tonttien n:o 1—4 osalta käytetään luovutusmuotona vuokrausta v. 1957 (ks. s. 84) määrätyn ehdoin (3. 12. 901 §).

Kasarmitorin kauppa- ja näyttelyhallitontin vuokraaminen. Asemakaavan muutoksen ja tonttijaon vahvistamisen jälkeen päätettiin varat. Martti Pekkosen toimesta perustettavalle yhtiölle vuokrata kauppa- ja näyttelyhallin rakentamista varten 3. kaupunginosan korttelin n:o 210 tontti n:o 1 v:n 1987 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1960 saakka on 2 762 500 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin, siten että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 2.125 mmk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) Vuokrakauden päätyttyä tai vuokrasuhteen muuten rautessa siirtyy alueelle rakennettava rakennus korvauksetta kaupungin omaisuudeksi. Tämän ehdon täyttämisen vakuudeksi luovuttaa ja panttaa vuokraaja kaupungille 30 mmk:n määrästä vuokraoikeuteen rakennuksineen kiinnitettyjä haltijavelkakirjoja, joilla on etuoikeus heti vuokramaksun vakuudeksi parhaalla etuoikeudella otettavan kiinnityksen jälkeen. Mainittu vakuus vastaa elokuun 1957 kotimarkkinatavarain yleistukkuhintaindeksiä. Jos indeksiluku nousee vähintään 100 pistettä, tulee vuokraajan antaa lisävakuudeksi etuoikeudella heti aikaisemman vakuuden ylärajan jälkeen kiinnitetty 3 mmk:n määräinen haltijavelkakirja aina kutakin indeksiluvun 100 pisteen nousua kohti. Ellei vuokraaja kuukauden kuluessa sen kuukauden päättymisestä, jolloin indeksin nousu on tapahtunut, täytä edellä sanottua velvollisuutta, on vuokraoikeus rauennut.

2) Alueelle rakennettavasta rakennuksesta on vähintään 1/5 varattava autosuojatilaksi.

3) Kaiken liiketoiminnan tulee tapahtua näyttelyrakennuksen sisäpuolella.

4) Näyttelyrakennuksen julkisivun suhteen on noudatettava kaupungin ao. viranomaisten mahdollisesti antamia määräyksiä.

5) Lopullinen rakennussuunnitelma ja piirustukset on saatettava kiinteistölautakunnan hyväksyttäväksi. Entisen rakennuksen purkamisen alkamisaikaan nähden on tällöin otettava huomioon, että hallikauppiaille tulee jäädä kohtuullinen muuttoaika.

Lisäksi päätettiin, että Kasarmitorin halleista pois joutuville hallikauppiaille on annettava etuoikeus muista kauppahalleista vapautuvien myymälöiden vuokraamiseen (4. 6. 491 §).

Oy Shell Ab:lle päätettiin vuokrata Töölönkadun varrelta korttelissa n:o 469 oleva alue I luokan autohuoltoasemaa varten seuraavilla ehdoilla:

1) Vuokra-aika on 5 v ja sen alkamisajankohdan määrää kiinteistölautakunta.

2) Alueen lopullisen suuruuden määrää kiinteistölautakunta huoltoasemarakennuksen piirustusten hyväksymisen yhteydessä.

3) Alueelle on rakennettava myyntikioski ja enintään 5.2 × 8.5 × 3.6 m:n suuruinen huoltohalli.

4) Huoltoasema kuuluu I luokkaan ja on sille sijoitettava vähintään 2 jakelulaitetta.

5) Alueen vuosivuokra, joka sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin 1. 4. 1959 lukien, määrätään siten, että perusindeksiä »lokakuu 1951 = 100» vastaava perusvuokra on kumpaisenkin kahden peruspylvään osalta 200 000 mk, mahdollisten lisäjakelulaitteiden osalta 130 000 mk pylvästä kohti sekä huoltotilojen osalta 836 mk/m² huoltorakennuksen bruttopinta-alan mukaan laskettuna.

6) 31. 3. 1959 saakka kannetaan vuosivuokrana 260 000 mk kummaltakin peruspylväältä ja mahdollisten lisäjakelulaitteiden osalta 169 000 mk sekä huoltotilojen osalta 1 086 mk/m².

7) Vuokraaja on velvollinen kustannuksellaan sijoittamaan aseman yhteyteen yleisen maksuttoman mukavuuslaitoksen sekä miehille että naisille.

8) Vuokraaja ei ole oikeutettu ilman maistraatin ja kiinteistölautakunnan erikseen antamaa lupaa asettamaan rakennuksesta erillisiä mainoksia vuokra-alueelle eikä mainostamaan muita kuin omia tuotteitaan.

9) Yhtiön Töölöntorilla sijaitseva moottoripolttoainejakeluasema on poistettava 1. 6. mennessä, ellei rakennusviraston katurakennusosasto toisin määrää.

10) Muissa kohdin sovelletaan kaupunginvaltuuston 11. 6. 1952 vahvistamia vuokrausperiaatteita sekä kiinteistölautakunnan mahdollisesti määräämiä ehtoja (23. 4. 363 §).

Tonttien vuokraaminen. Asuntotuotantokomitean toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata 14. kaupunginosan korttelissa n:o 477 sijaitsevat tontit n:o 7 ja 9 ajaksi 1. 7. 1958—31. 12. 2020 yhteisestä vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 1 064 700 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu

1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 819 000 mk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) Tonteille on järjestettävä tarvittavat paikoitustilat talon asukkaiden ajoneuvoja varten.

2) Tonteille tulevaan rakennukseen saadaan sijoittaa yksi maitomyymälä, mutta ei muita myymälöitä eikä liikehuoneistoja.

3) Muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä tontin vuokraehtoja (10. 9. 656 §).

Kaupungin palveluksessa olevien henkilöiden toimesta perustettavalle osakeyhtiölle päätettiin vuokrata 16. *kaupunginosan* korttelin n:o 726 tontti n:o 13 v:n 2020 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 416 000 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin, siten että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 320 000 mk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) vuokraaja on velvollinen ennen tontin vuokrausta ostamaan tontilla ennestään sijaitsevat rakennukset ja osoittamaan rakennuksissa asuville henkilöille hyvissä ajoin ennen rakennusten purkamista toiset asunnot, jotka kaupungin asunnonjakotoimikunta voi kohtuudella hyväksyä;

2) vuokraaja on velvollinen järjestämään tontille tarvittavat paikoitustilat talon asukkaiden ajoneuvoja varten ja

3) muuten on noudatettava kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (7. 5. 420 §).

Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistykselle päätettiin vuokrata 18. *kaupunginosan* korttelin n:o 625 tontti n:o 3 v:n 2015 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 1.645 mmk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin pitämällä indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana 1.265 mmk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) vuokramaksua ei kanneta sinä aikana, jolloin tontilla oleva rakennus on anoja-yhdistyksen käytössä yhtenäiskouluna;

2) kaupunki ei ole velvollinen rakentamaan tontille katua eikä johtoja, ennen kuin se katsoo voivansa työt suorittaa sekä

3) muissa suhteissa noudatetaan oppikoulutonttien yleisiä luovutusehtoja sekä soveltuvin osin tavanmukaisia tonttien vuokrausehtoja (23. 4. 364 §, v:n 1956 kert. s. 18, v:n 1952 kert.).

Kirvesmiesten Matti Hermusen ja Uno Pylkkäsen toimesta perustettavalle yhtiölle saatiin vuokrata 21. *kaupunginosan* korttelin n:o 658 tontti n:o 2 v:n 2020 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1961 saakka on 234 500 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin, siten että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 180 400 mk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) vuokraajan tulee ennen kerrostalon rakennustöihin ryhtymistä purkaa rakennustöiden esteenä olevat asuinrakennukset sekä kerrostalon valmistuttua muut tontilla sijaitsevat rakennukset sekä osoittaa rakennuksissa asuville henkilöille hyvissä ajoin ennen rakennusten purkamista toiset asunnot, jotka kaupungin asunnonjakotoimikunta voi kohtuudella hyväksyä;

2) vuokraaja on velvollinen asentamaan tontille rakennettavaan kerrostaloon kaasuliedet;

3) vuokraajalla ei ole oikeutta vaatia tontin kohdalla olevien katujen rakentamista valmiiseen kuntoon, ennen kuin kaupunki katsoo voivansa suorittaa työt;

4) muissa kohdin on noudatettava kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (7. 5. 421 §).

Suomen Faktoriliiton toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata 21. kaupunginosan korttelin n:o 656 tontit n:o 5, 6 ja 8 v:n 2015 loppuun vuosivuokrasta, jotka 31. 12. 1961 saakka ovat vastaavasti 165 750, 175 500 ja 175 500 mk ja jotka sen jälkeen ovat sidotut viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100», siten että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään vastaavasti 132 600, 140 400 ja 140 400 mk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) vuokraajan tulee ennen kerrostalojen rakennustöihin ryhtymistä purkaa rakennustöiden esteenä olevat asuinrakennukset sekä kerrostalojen valmistuttua tontilla mahdollisesti sijaitsevat muut rakennukset sekä osoittaa rakennuksissa asuville henkilöille hy-

viissä ajoin ennen rakennusten purkamista toiset asunnot, jotka kaupungin asunnonjakotoimikunta voi kohtuudella hyväksyä;

2) vuokraaja on velvollinen asentamaan tonteille rakennettaviin kerrostaloihin kaasuliedet;

3) vuokraajalla ei ole oikeutta vaatia tonttien kohdalla olevien katujen rakentamista valmiiseen kuntoon, ennen kuin kaupunki katsoo voivansa työt suorittaa;

4) sisäänajotie tontin n:o 6 pihamaalle on järjestettävä Vellamonkadun puolelta tontin n:o 8 pihamaan kautta;

5) muissa kohdin on noudatettava kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (15. 1. 31 §).

Rak. mest. Klaus Grothin toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata em. kaupunginosan korttelin n:o 654 tontit n:o 5 ja 7 v:n 2020 loppuun vuosivuokrasta, jotka 31. 12. 1961 saakka ovat vastaavasti 197 210 ja 143 910 mk ja jotka sen jälkeen ovat sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin siten, että indeksilukua 100 vastaavina perusvuosivuokrana pidetään vastaavasti 151 700 ja 110 700 mk sekä muuten samoilla ehdoilla kuin edellä (4. 6. 489 §).

Keskus-Sato Oy:n toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata 21. kaupunginosan korttelin n:o 652 tontti n:o 3 ajaksi 1. 1. 1959—31. 12. 2020 vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 251 000 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 193 000 mk sekä paitsi em. ehtoja lisäksi sillä ehdolla, että vuokraaja on velvollinen antamaan valmistavan poikien ammattikoulun opettajille etuoikeuden osakkeiden merkitsemiseen niin moneen osakkeeseen, että ne yhteensä oikeuttavat rakennettavan kerrostalon asuinhuoneistojen yhteenlasketun lattiapinta-alan kolmanneksen hallintaan (5. 11. 817 §).

Asemakaavan ja tonttijaon muutoksen vahvistamisen jälkeen päätettiin asuntotuotantokomitean toimesta perustettavalle yhtiölle vuokrata 23. kaupunginosan korttelin n:o 906 tontti n:o 1 ja korttelin n:o 907 tontti n:o 1 v:n 2020 loppuun vuosivuokrasta, jotka 31. 12. 1959 saakka vastaavasti ovat 2.858 mmk ja 1.166 mmk ja jotka sen jälkeen ovat sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin siten, että indeksilukua 100 vastaavina vuosivuokrana pidetään 2.382 mmk ja 972 000 mk sekä muuten aikaisemmin mainituilla ehdoilla (12. 3. 249 §).

Arabian tehtaalla työskentelevien henkilöiden toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata 23. kaupunginosan korttelissa n:o 914 oleva tontti n:o 23, sen jälkeen kun yhtiö on lunastanut tontilla sijaitsevat rakennukset tonttia rasittavien vanhojen vuokraoikeuksien haltijoilta, v:n 2020 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 450 000 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin, siten että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 360 000 mk sekä muuten samoilla ehdoilla kuin edellä (12. 2. 135 §).

Rva Aino Vyhtiselle päätettiin vuokrata 28. kaupunginosan korttelin n:o 28035 tontti n:o 6 ajaksi 1. 1. 1959—31. 12. 1978 vuosivuokrasta, joka on 32 800 mk ja joka on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 25 200 mk ja paitsi em. ehtoja lisäksi siten, että vuokraaja luopuu korvauksetta vuokraoikeudestaan korttelin n:o 28035 tontteihin n:o 4 ja 5 ja siirtää pois 1. 1. 1959 mennessä tontilla n:o 5 sijaitsevan piharakennuksen ja että kaupunki on oikeutettu korottamaan perusvuosivuokran enintään 2.5-kertaiseksi, sen jälkeen kun tontin kohdalle on rakennettu katu ja viemäri (5. 11. 818 §).

Leskirva Saima Jokisen ym. toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata 29. kaupunginosan korttelin n:o 29090 tontti n:o 5 v:n 2015 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 180 000 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin pitämällä indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana 144 000 mk, paitsi em. ehtoja lisäksi sillä ehdolla,

että vuokraaja sitoutuu omalla kustannuksellaan rakentamaan tontille viemärin ja vesijohdon rakennusviraston ja vesilaitoksen määräämillä ehdoilla,

että tonttia vastaavaa vuokra-aluetta koskeva vuokrasopimus puretaan tontin vuokrauden alkamispäivästä lukien (15. 1. 32 §).

Reviisori Onni Wiherheimon toimesta perustettavalle yhtiölle saatiin vuokrata korttelin n:o 29039 tontti n:o 8 v:n 2020 loppuun seuraavilla ehdoilla:

tontin vuosivuokra on 31. 12. 1959 saakka 175 500 mk sekä sen jälkeen sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 135 000 mk;

kaupunki ei ole velvollinen rakentamaan tontin kohdalle tulevaa katua, ennen kuin se katsoo voivansa työn tehdä, eikä viemäriä ja vesijohtoa ennen 1. 7. 1959. Muuten oli noudatettava em. ehtoja (17. 12. 1959 §).

Huvilanomistaja Johan Juhavalle tai hänen toimestaan perustettavalle asunto-osakeyhtiölle saatiin vuokrata korttelin n:o 29073 tontti n:o 7 v:n 2015 loppuun seuraavilla ehdoilla:

1) anoja hankkii ennen vuokrasopimuksen allekirjoittamista Haagan ent. maankäyttösuunnitelman mukaisen tontin n:o 11 korttelissa n:o 161 vuokraajan suostumuksen siihen, että tämä luopuu hallitsemansa alueen vuokraoikeudesta siltä osin, kuin alue sisältyy nyt luovutettavaan tonttiin;

2) tontin vuosivuokra on 31. 12. 1959 saakka 354 000 mk sekä sen jälkeen sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksia 100 vastaavana perusvuosivuokrana pidetään 272 000 mk;

3) vuokraaja sitoutuu omalla kustannuksellaan rakentamaan tontille viemäriin ja vesijohdon rakennusviraston ja vesilaitoksen määräämin ehdoin;

4) vuokraaja luopuu kerrostalotontin vuokrauksen yhteydessä aikaisemmin hallitsemansa alueen vuokraoikeudesta;

5) vuokraaja on velvollinen hyvissä ajoin ennen vuokra-alueella ennestään sijaitsevan vanhan rakennuksen purkamista osoittamaan rakennuksessa asuville henkilöille toiset asunnot, jotka asunnonjakotoimikunta kohtuudella voi hyväksyä ja

6) muuten on noudatettava kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (19. 11. 1959 §).

Yleiselle Rakennuskauppa Oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata korttelin n:o 29046 tontti n:o 9 v:n 2020 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 150 000 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin pitämällä indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana 125 000 mk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) Vuokraaja rakennuttaa omalla kustannuksellaan viemäriin Tunnelitielelle taikka saman korttelin tonttien n:o 7 ja 8 vuokraajan rakentamaan viemäriin saakka rakennusviraston katurakennusosaston antamien piirustusten mukaisesti.

2) Rakennusviraston katurakennusosastolla on oikeus asettaa vuokraajan kustannuksella viemäriä varten valvoja, jonka antamia ohjeita ja määräyksiä noudattaen viemäriin rakennustyöt on suoritettava. Valvojalla on oikeus hylätä paikalle tuodut sopimattomat rakennusaineet ja määrätä epätarkoituksenmukaiseksi havaitsemansa osa tehdystä rakenteesta purettavaksi ja uusittavaksi hakijan kustannuksella. Työn aloittamisesta on ilmoitettava rakennusviraston katurakennusosastolle vähintään kolme päivää aikaisemmin.

3) Vuokraaja vastaa kaikesta siitä haitasta tai vahingosta, mitä kaupungille tai kolmannelle henkilölle saattaa aiheutua viemäriin rakentamisen johdosta.

4) Vuokraajan näin rakentama viemäri jää korvauksetta kaupungin omistukseen.

5) Vuokraaja suorittaa kustannuksellaan vesijohtoa varten tarvittavan kanavatyön.

6) Kanavatyö tehdään vesilaitoksen antamien ohjeiden mukaan ja valvonnassa.

7) Kaupunki suorittaa kustannuksellaan katuvesijohdon asennustyön ja jää näin yhteisesti kustannettu vesijohto kaupungin omaisuudeksi (12. 2. 1936 §).

Otto Wuorio Oy:n toimesta perustettavalle yhtiölle saatiin vuokrata 33. kaupunginosan korttelin n:o 33130 tontti n:o 1 ostokeskuksen rakentamista varten 31. 12. 1985 saakka vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1962 saakka on 2.62 mmk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaava perusvuosivuokra on 2.02 mmk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) vuokrasta kannetaan 31. 12. 1962 saakka 50 %;

2) tontille on järjestettävä liiketalon toimintaa varten tarpeelliset paikoitustilat;

3) tontin puustoa ei saa vahingoittaa, maaston korkeuksia muuttaa eikä aittaa rakentaa tontille, ellei siihen erityisistä syistä myönnetä lupaa ja

4) muutoin noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (18. 6. 1953 §).

Toim. joht. Paavo Tukiaisen toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata 43. kaupunginosan korttelin n:o 43140 tontti n:o 1 ajaksi 1. 1. 1959—31. 12. 2009 vuosi- vuokrasta, joka 31. 12. 1960 saakka on 1.82 mmk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksiä 100 vastaavana perus- vuosivuokrana pidetään 1.4 mmk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) tontille on järjestettävä vähintään 25 auton paikoitustila kiinteistöön tulevan hen- kilöstön sekä liikkeiden asiakkaiden ajoneuvoja varten;

2) tontille ei saa sijoittaa autohuolto- tai bensiininjakeluasemaa;

3) vuokraajan on ennen vuokrasopimuksen allekirjoittamista järjestettävä tontilla olevissa rakennuksissa asuville henkilöille sellaiset asunnot, jotka asunnonjakotoimikunta kohtuudella voi hyväksyä ja

4) muutoin on noudatettava kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (5. 11. 820 §).

Kiinteistölautakunta oikeutettiin vuokraamaan Öljynpuristamo Oy:lle Herttoniemen teollisuusalueen korttelin n:o 43010 eteläpuolelta n. 2.4 ha:n suuruinen alue, jonka länsi- raja noudattaa Suolakivenkadun länsireunan jatketta, pohjoisraja Niittaajankadun eteläreunaa ja itäraja Kaivolahdenkadun länsireunaa, jolloin etelärajan sijainti määrätään tarkoituksenmukaista rautatieyhteyttä ja Herttoniemen teollisuussatamaksi aiotun muun osan käyttömahdollisuuden säilyttämistä silmällä pitäen, 31. 12. 1998 saakka vuosi- vuokrasta, joka 31. 12. 1961 saakka on 5.72 mmk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaavana pe- rusvuosivuokrana pidetään 4.4 mmk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

1) vuokraaja sitoutuu omalla kustannuksellaan purkamaan tontilla mahdollisesti ole- vat vanhat rakennukset,

2) vuokraaja sitoutuu kolmen vuoden kuluessa rakentamaan tontille tehdasraken- nuksen, jonka tilavuus kuutiometreissä on vähintään tontin pinta-alan neliömetrimäärän suuruinen, vuokraoikeuden menetyksen uhalla,

3) vuokraaja on velvollinen hankkimaan sopivat asunnot vähintään ¼:lle tontille rakennettavan teollisuuslaitoksen henkilökunnan määrästä siitä voimassa olevalla uhalla,

4) vuokraaja ei ole oikeutettu vaatimaan sille luovutettavaa aluetta ympäröivien katu- jen ja liikennealueiden saattamista lopulliseen kuntoon, ennenkuin kaupunki katsoo voivansa nämä työt suorittaa,

5) vuokraajan on itse kustannettava kiinnitysmaalut ja purkauseleვაattorilaituri,

6) tarvittavan väylän ruoppaamiseen ja pistoraitteen rakentamiseen liittyvistä ehdoista päättää lähemmin kaupunginhallitus,

7) vuokraaja sitoutuu omalla kustannuksellaan puhdistamaan likavedet tontillaan kaupungin vaatimuksia vastaavaksi ja huolehtimaan siitä, että jätevesistä aiheutuvat haitat poistetaan,

8) jäteveden puhdistamista tarkoittavan puhdistuslaitoksen rakentamisen vakuudeksi luovuttaa vuokraaja kaupungille pantiksi 5 mmk:n suuruisen, tontin vuokraoikeuteen rakennuksineen parhaalla etuoikeudella vuokramaksun sekä kadun kunnossa- ja puhtaana- pitokorvauksen vakuudeksi otettavien kiinnitysten jälkeen kiinnitettävän haltijavelka- kirjan,

9) alueen halki johtava viemäri on säilytettävä,

10) vuokraaja sitoutuu noudattamaan kaupunginvaltuuston v. 1956 (ks. s. 94) hyväk- symää raiteenpitojärjestelmää,

11) muissa kohdin noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä vuokraehtoja, joihin on otettava myös määräys siitä, että vuokraajan on niin suuressa määrässä kuin suinkin on mahdollista otettava tehdasrakennustensa rakennustyömaalle helsinkiläisiä työnteki- jöitä.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti peruuttaa v. 1955 (ks. s. 74) tekemänsä päätöksen 43. kaupunginosan teollisuuskorttelin n:o 43009 varaamisesta rakennusviraston katu- rakennusosaston betoniputkivalimoa varten ja sen sijaan varata sanottuun tarkoitukseen 23. kaupunginosan kortteleista n:o 683 ja 684 n. 2 ha:n suuruisen alueen (5. 11. 835 §).

Helsingin Asuntokeskuskunta Hakan toimesta perustettavalle yhtiölle päätettiin vuokrata korttelin n:o 43215 tontit n:o 5 ja 6 v:n 2020 loppuun vuosivuokrasta, jotka 31. 12. 1959 saakka vastaavasti ovat 959 000 mk ja 1.31 mmk ja jotka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100

vastaavina perusvuosimaksuina pidetään 738 000 ja 1 008 000 mk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

- 1) vuokraaja on velvollinen asentamaan tonteille tuleviin rakennuksiin kaasuliedet;
- 2) tonteille tuleviin rakennuksiin ei saa sijoittaa myymälöitä eikä muita liikehuoneistoja;
- 3) tonteille on järjestettävä riittävät paikoitustilat talojen asukkaiden ajoneuvoja varten ja
- 4) muuten noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (5. 11. 819 §).

Antti Räsänen Oy. -nimiselle yhtiölle saatiin vuokrata *Kyläsaaren varastokorttelin* n:o VK 662 suunniteltua tonttia n:o 1, Violankadun varrella, vastaava 1 728.6 m²:n suuruinen alue ajaksi 1. 11. 1958—31. 12. 1981 seuraavilla ehdoilla:

- 1) vuokraaja saa tontin vapaana olevan osan käyttöönsä vuokra-ajan alusta lukien;
- 2) vuosivuokra, joka peritään 1. 1. 1959 alkaen, on 31. 3. 1959 saakka 337 000 mk ja 1. 4. 1959 lukien sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaavana perusvuokrana pidetään 260 000 mk vuodessa;
- 3) tontille on rakennettava 3 v:n kuluessa vähintään 2 000 m³ käsittävä kivinen varastorakennus kiinteistölautakunnan hyväksymien piirustusten mukaan vuokraoikeuden menetyksen uhalla;
- 4) vuokraoikeuden siirto on vapaa sen jälkeen, kun kohdassa 3) mainittu rakennus on vesikattovaiheessa;
- 5) vuokraaja on velvollinen hankkimaan sopivat asunnot vähintään ¼:lle siitä määrästä, millä yrityksen henkilökunnan lukumäärä edellä 3) kohdassa mainitun varstorakennuksen aiheuttaman järjestelyn johdosta lisääntyy, siitä voimassa olevalla uhalla;
- 6) vuokraaja sitoutuu noudattamaan kaupunginvaltuuston v. 1956 (ks. s. 94) hyväksymää raiteenpitojärjestelmää sekä
- 7) muissa suhteissa noudatetaan kaupunginvaltuuston v. 1952 vahvistamia Kyläsaaren varasto- ja pienteollisuustonttien vuokrauksessa noudatettavia ehtoja.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tarkistamaan Kyläsaaren alueen tonttien vuokrat alueen yleistä vuokratasoa vastaaviksi huomioon ottaen alueen kuntoonpanotöiden edistymisen (3. 12. 907 §).

Merkon. Olavi Hämäläiselle päätettiin vuokrata *Lassaksen* asemakaavaehdotuksen mukaisen korttelin n:o 33014 tonttia n:o 3 vastaava määräala elintarvikemyymälärakennuksen rakentamista varten v:n 1983 loppuun vuosivuokrasta, joka 31. 12. 1959 saakka on 40 000 mk ja joka sen jälkeen on sidottu viralliseen elinkustannusindeksiin pitämällä indeksilukua 100 vastaavana perusvuosivuokrana 34 000 mk sekä muuten seuraavilla ehdoilla:

- 1) tontille rakennettavaan myymälärakennukseen saa sijoittaa enintään 2 asuntoa;
- 2) vuokraaja on velvollinen rakentamaan tontille jätevesien pienpuhdistamon, jonka puhdistusteho on = 80 % BHK₅ vrk, rakennusviraston hyväksymien piirustusten mukaan;
- 3) kaupungilla on oikeus korottaa vuosivuokra kaksinkertaiseksi, sen jälkeen kun tontin viereiset katujohdot on rakennettu ja
- 4) muissa suhteissa noudatetaan kiinteistölautakunnan määräämiä tontinvuokraehtoja (26. 3. 300 §).

Vuokra-aikojen pidentäminen. Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan jatkamaan Cygnaeus-galleriaa varten vuokratun Kaivopuiston huvilatontin n:o 17 vuokraoikeutta 1. 1. 1961 alkaen 20 vuodella, sillä edellytyksellä että galleriarakennuksessa siihen mennessä on suoritettu Uudenmaan läänin rakennustoimiston suunnittelemat korjaustyöt kiinteistölautakunnan hyväksymien piirustusten mukaisesti ja muuten entisillä vuokraehdoilla, paitsi että vuosivuokra sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin »lokakuu 1951 = 100» siten, että indeksilukua 100 vastaavana vuosivuokrana pidetään 55 000 mk (12. 3. 248 §).

Johtaja Heinrich Reincke, joka kaupunginhallitukselle oli esittänyt omistamansa Munkkiniemen kartanon tontin ja Cygnaeus-gallerian tontin vaihtamista, oli valittanut em. päätöksestä lääninhallitukseen, koska kaupunginhallitus ei ollut kaupunginvaltuustolle esittänyt sekä vaihtokysymystä että ko. gallerian tontin vuokraoikeuden pidentämistä, joten kaupunginvaltuusto oli joutunut päättämään vuokraoikeuden pidentämisen tunte-

matta kaikkia asiaan vaikuttavia seikkoja. Valittajan mielestä oli em. päätös syntynyt laista poikkeavassa järjestyksessä, jonka vuoksi hän oli anonut päätöksen kumoamista ja asian palauttamista kaupunginhallituksen laillisesti käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus oli 6. 3. käsitellyt ko. vaihtoa koskevan kysymyksen ja tullut siihen tulokseen, ettei asia antanut aihetta toimenpiteisiin, koska gallerian tonttia rasitti vasta v. 1960 päättyvä vuokraoikeus. Sitä paitsi oli Munkkiniemen kartano verrattain kaukana kaupungista ja vaatisi sen rakennusten kunnostaminen useitten kymmenien miljoonien markkojen kustannukset. Vastapainona Munkkiniemen kartanon historialliselle merkitykselle oli viitattu galleriarakennuksen merkitykseen rakennusmuistomerkkinä sekä sen sijaintiin sopivassa erikoisympäristössä. Edellä olevan johdosta ei asiaa ollut esitetty kaupunginvaltuustolle, mutta oli se selvitetty valtuustossa mm. kiinteistöjohtajan suullisesti antamilla tiedoilla. Koska valittaja ei ollut hakenut muutosta kaupunginhallituksen 6. 3. tekemään päätökseen, jolla vaihtokysymys oli ratkaistu, voitiin olettaa valittajan pitäneen päätöstä lainmukaisena. Em. perustein kaupunginvaltuusto päätti lääninhallitukselle esittää, että valitus hylättäisiin (22. 10. 776 §).

Lasten Päivän Säätiön kanssa päätettiin tehdä sopimus, jolla Linnanmäen huvipuistoalueen v. 1961 vuokra-aikaa jatkettiin v:n 1980 loppuun entisillä ehdoilla (24. 9. 714 §).

Käpylän Yhteiskoulun Talo Oy:lle korttelista n:o 899 vuokratun tontin n:o 18 vuokra-aikaa päätettiin jatkaa v:n 2005 loppuun entisillä ehdoilla (22. 10. 778 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan pidentämään *Viikinmäen pien-teollisuusalueen* tonttien vuokra-ajat 25 vuodella vuosivuokrista, jotka 31. 3. 1959 saakka vastaavat 115 mk/m² ja jotka sen jälkeen ovat sidotut viralliseen elinkustannusindeksiin pitämällä indeksilukua 100 vastaavana peruskysikkövuokrana 100 mk/m² vuodessa sekä muuten kiinteistölautakunnan määräämillä vuokraehdoilla (7. 5. 419 §).

Eräiden tonttien vuokrien tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan, mikäli alueelle rakennetaan yhteinen väestönsuoja, korottamaan korttelin n:o 906 tontin n:o 1 ja korttelin n:o 907 tontin n:o 1 vuosivuokria 5 % siitä määrästä, joka vastaa enintään 2 % tonteille rakennettävien rakennusten kokonaiskustannuksista (18. 6. 541 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kiinteistölautakunnan toimenpiteen Helsingin evankelis-luterilaisille seurakunnille v. 1957 (ks. s. 83) vuokratun 43. kaupunginosan korttelin n:o 43132 tontin n:o 1 vuosivuokran korottamisesta 1. 7. alkaen ja perusvuokran korottamisesta 1. 1. 1959 alkaen 185 000 mk:aan (6. 8. 605 §).

Muuttoa v. 1957 (ks. s. 83) tekemäänsä päätöstä kaupunginvaltuusto päätti, että korttelin n:o 43154 tontin n:o 1 rakentamisoikeuden lisäämisen johdosta perusvuosivuokraksi vahvistetaan 1. 1. 1958 alkaen 1.637 mk (26. 2. 183 §).

Asunto Oy. Punahilkantie 5 -nimiselle yhtiölle korttelista n:o 43220 vuokratun tontin n:o 3 tarkistetuksi perusvuosivuokraksi vahvistettiin 1. 1. 1959 alkaen 303 000 mk (3. 12. 906 §).

Maakaapelien asentaminen. Wärtsilä-yhtymä Oy:n Arabian tehtaalle päätettiin myöntää lupa n. 90 m:n pituisen 20kV maakaapelin asentamiseen tehtaansa edustalle Hämeen-tiehen seuraavilla ehdoilla:

1) yhtiö toimittaa kaapelin tultua asennetuksi tarkan mittapiirroksen sen sijainnista rakennusviraston katurakennusosastolle;

2) yhtiö vastaa kaikesta haitasta ja vahingosta, mikä sen omistaman kaapelin johdosta saattaa aiheutua kaupungille tai kolmannelle henkilölle;

3) yhtiö sitoutuu poistamaan kaapelinsa kadusta kahden kuukauden kuluessa mikäli kaapelin vaatima tila tarvitaan kaupungin omiin tarkoituksiin;

4) yhtiö suorittaa kaupungille 10 000 mk:n suuruisen kertakaikkisen korvauksen (6. 8. 609 §).

Suomen Mineraali Oy:lle myönnettiin tavanomaisilla ehdoilla lupa maakaapelin asentamiseen Rajatien alitse Tapanilassa (19. 11. 870 §).

Virvoitusjuomakioskien ja kukkienmyyntipaikkojen myyntikausi. Kaupunginvaltuusto päätti, että kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa sekä ulkosalla kaupungin alueella harjoitettavasta kaupasta ym. ansiotoiminnasta v. 1935 hyväksymiensä määräysten 4 §:stä poiketen saadaan kauppa kaupungin maalla olevissa virvoitusjuomakioskeissa sekä kukkien myyntiä harjoittaa 16. — 31. 10. 1958 välisenä aikana (8. 10. 755 §).

Makkarain myyntiä koskevain määräysten muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti

muuttaa vuoden ympäri suoritettavaa makkarain myyntiä koskevia määräyksiä (24. 9. 713 §, kunn. as. kok. n:o 122).

Seuraavat aloitteet päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi:

vt Iksen ym. aloite vuokrien korotusten estämiseksi kaupungin omistamissa työväenasunnoissa (24. 9. 737 §);

vt Laineen ym. aloite nuorison vapaa-ajanvietto- ja huvittelupaikkojen vuokrasopimusten uusimiseksi sekä uusien alueiden varaamiseksi ko. tarkoitusta varten (10. 9. 697 §).

A s e m a k a a v a - a s i a t

Asemakaavan ja tonttijaon muutokset. Kaupunginvaltuusto käsitteli kertomusvuonna suuren joukon asemakaavan ja tonttijaon muutoksia koskevia asioita, sekä hyväksyi puolestaan tehdyt muutosehdotukset alistaen sen jälkeen päätöksensä sisäasiainministeriön vahvistettavaksi. Koska Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan sisältyy yksityiskohtainen selostus asemakaavan ja tonttijaon muutoksista, tyydytään tässä vain viittaamaan mainittuun julkaisuun; asemakaavan muutokset n:o 188 ja tonttijaon muutokset n:o 189.

Asemakaavalain muuttaminen, ks. s. 12.

Hakaniemen asemakaavan järjestely. Vt Vanhanen ym. olivat v. 1956 (ks. s. 78) tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että ennen Hakaniemen asemakaavan uudelleenjärjestelyn vahvistamista tutkittaisiin, mitä mahdollisuuksia olisi puistoalueen sijoittamiseen em. alueelle, koska Pitkäsillan pohjoispuoli aloitteentekijäin mielestä oli jäänyt paljon jälkeä muista kaupunginosista mm. puistojen ja kukkaistutusten suhteen. Kiinteistölautakunta oli huomauttanut asemakaavaosaston saaneen tutkittavakseen koko Hakaniemen alueen asemakaavallisen uudelleenjärjestelyn, sillä Kulosaaren sillan valmistuminen, Näkinkujan sillan rakentaminen, Pitkäsillan levittäminen ja mahdollisen ajotunnelin järjestäminen Pitkäsillan pohjoispuolelle Siltasaarenkadun alitse tulevat kaikki vaikuttamaan Hakaniemenrannan järjestelyyn aiheuttaen mm. tonttijärjestelyjä, täyttämisiä sekä uusien rantamuurien rakentamisia. Mainittujen suunnitelmien yhteydessä tullaan myös tutkimaan kuinka Hakaniemenrannan alueelle parhaiten voitaisiin järjestää puistoistutuksia. Satamalautakunnan mielestä olisi syytä harkita Siltavuoren sataman uudistamista liikenneveneiden ym. mastottomien veneiden satamaksi. Tällöin voitaisiin myös suunnitella rantateitä sekä rantojen kaunistamista sekä mahdollisesti myös kentän rakentamista Siltavuorenrannan ja Pohjoisrannan kulmaan. Satamalautakunta oli myös kiinnittänyt huomiota saariston henkilöliikenteen vaatimiin satamatiiloihin sekä korostanut kaupunkikuvan kannalta vesiliikenteen eloisuutta, joka vastaisi istutuksilla saavutettuja kauneusarvoja. Yleisten töiden lautakunta oli yhtynyt kiinteistölautakunnan lausuntoon. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (12. 2. 140 §).

Presidentti Paasikiven muistolle omistetun kadun nimeäminen. Kiinteistölautakunta oli yhtynyt kadunnimikomitean lausuntoon ja ehdottanut vt Meltin ym. asiaa koskevan aloitteen johdosta, että Espoonkadun uudeksi nimeksi hyväksyttäisiin Paasikivenkatu—Paasikivigatan. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut kehottaneensa 12. 9. kiinteistölautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin sellaisen asemakaavan aikaansaamiseksi, että Espoonkadun nimi muutettaisiin Paasikivenkaduksi sekä samalla suorituttamaan selvityksen siitä, mitä mahdollisuuksia olisi nimetä nimikkokadut muillekin tasavallan entisille presidenteille. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (3. 12. 900 §).

Rakennuskieltoa koskevat asiat. Sisäasiainministeriötä päätettiin pyytää kieltämään v:n 1960 loppuun uudisrakennusten rakentaminen ilman maistraatin kussakin tapauksessa antamaa suostumusta Ala-Tikkurilan, Konalan, Laajasalon, Malmin, Mellunkylän, Siltakylän, Suutarilan, Tapanilan ja Vartiokylän kylien alueella (19. 11. 857 §).

Kaupunginvaltuusto päätti sisäasiainministeriölle annettavassa lausunnossaan puoltaa asutustoimiston anomusta luvan myöntämisestä uudisrakennusten rakentamista varten Maunulan kortteliin n:o 28220 ennen tonttijaon vahvistamista (5. 11. 806 §) sekä rak.mest. Yrjö Hyvärisen anomusta poikkeuksen myöntämisestä Etelä-Kaarelan korttelin n:o 33135 alueella olevalle tilalle rakennettavaa asuinrakennusta varten. Samalla päätettiin ilmoittaa, ettei anojalla olisi poikkeusluvan myöntämisestä sanottavaa etua siinä tapauksessa, että kaupunginvaltuuston hyväksymä tonttijako saataisiin viivytyksettä ratkaistuksi (21. 5. 457 §).

Asemakaavan muutoksista eräille kiinteistöjen omistajille määrätyt korvaukset. Eräiden tonttien omistajien anottua, että he saisivat rakentaa omistamiensa kiinteistöjen ulla-kolle toimistotilaa tahi että talon kadun puoleinen kattolista saataisiin sijoittaa samaan korkeuteen naapuritalon kanssa tms., kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä jäljempänä mainittujen tonttien asemakaavan muutokset. Samalla kaupunginvaltuusto vahvisti kiinteistönomistajien maksettavat korvaukset seuraaviksi: Suomen Luterilaisen Evanke-liumiyhdistyksen 2. kaupunginosan korttelissa n:o 37 olevan tontin n:o 2a osalta 2.8 mmk:ksi (23. 4. 351 §); Keskinäisen Vakuutusyhtiön Sammon 3. kaupunginosan kortte-lissa n:o 50 olevan tontin n:o 2 osalta 2.4 mmk:ksi (3. 12. 889 §); Helsingin Puhelinyhdis-tyksen 3. kaupunginosan korttelissa n:o 51 olevan tontin n:o 6 osalta 1.75 mmk:ksi (10. 9. 648 §); Helsingin Ortodoksisen seurakunnan 4. kaupunginosan korttelissa n:o 62 olevan tontin n:o 5a osalta 2.1 mmk:ksi (23. 4. 352 §); Oy. Veikkaustoimisto Ab:n 5. kaupungin-osan korttelissa n:o 84a olevan tontin n:o 1 osalta 1.6 mmk:ksi (10. 9. 649 §); Oy. Pohjois-maiden Yhdyspankin 10. kaupunginosan korttelissa n:o 299 olevan tontin n:o 10 osalta 2.75 mmk:ksi (15. 1. 22 §); Kiinteistö-oy. Parkkisen Kulma -nimisen yhtiön 10. kaupun-ginosan korttelissa n:o 299 olevan tontin n:o 12 osalta 3.22 mmk:ksi. Kiinteistölautakuntaa kehoitettiin asemakaavan ja tonttijaon muutoksen vahvistamisen jälkeen tekemään em. yhtiön kanssa sopimus n. 14.5 m²:n suuruisen alueen luovuttamisesta korvauksetta ko. tontista kaupungille katualueeksi (15. 1. 23 §); Asunto Oy. Karjalanrinne -nimisen yhtiön 12. kaupunginosan korttelissa n:o 384 olevan tontin n:o 31 osalta 225 000 mk:ksi (10. 9. 650 §); Töölön Yhteiskoulu Oy:n 14. kaupunginosan korttelissa n:o 525 olevan tontin n:o 1 osalta 6 mmk:ksi seuraavilla ehdoilla:

1) korvaus saa olla korottomana velkana kaupungille niin kauan kuin tonttia käytetään Töölön Yhteiskoulu -nimisen oppilaitoksen tarpeisiin, mutta erääntyy korvaus heti mak-settavaksi, jos tonttia käytetään muuhun tarkoitukseen;

2) korvaus on maksettaessa korotettava vastaavasti yhtä paljon kuin virallinen elin-kustannusindeksi »lokakuu 1951 = 100» maksukuukautta lähinnä edellisenä kuukautena on korkeampi kuin indeksiluku 128;

3) korvaussaatavan vakuudeksi Töölön Yhteiskoulu Oy. luovuttaa ja panttaa kaup-pungille ko. tonttiin kiinteistölautakunnan määräämällä etuoikeudella kiinnitettyjä halti-javelkakirjoja 9 mmk:n määrästä (12. 3. 235 §).

Maanmittaustoimitukset

Ryttylän koulukodin piha-alueen läpi johtavan tien siirtäminen. Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten kaupungin-valtuuston käytettäväksi merkityistä määrärahoista myönnettiin 2.2 mmk kaupungin omistaman, Hausjärven kunnan Ryttylän kylässä olevan Siirtolan tilan RN:o 1⁵⁴⁶ aluei-den läpi kulkevan tilustien siirtämiseksi toiseen paikkaan sanotun tilan länsipuolelle katu-rakennusosaston piirustuksen n:o 8693 mukaisesti (12. 2. 146 §).

Myöhemmin kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen toimenpiteen, jolla ei ole haettu muutosta siihen maanmittaustoimitukseen, jolla em. tie oli siirretty toiseen paikkaan siten, että uuteen tiemaahan menevä alue oli liitetty siihen omistus-oikeudella eikä em. päätöksen mukaisesti käyttöoikeudella (17. 12. 964 §).

Asuntotuotantoa koskevat kysymykset

Kaupungin tukeman asuntotuotannon uudelleen järjestely. Asuntotuotantokomitea oli ehdottanut kaupungin rahoittaman asuntotuotantotoiminnan uudelleen järjestämistä sillä perusteella, että kaupungin omistuksessa oli enää vain vähän sellaisia sopivia suureh-koja asuntoalueita, jollaisille kaupungin toimesta aikaisemmin oli rakennettu. Mikäli rakennustoimintaa vastaisuudessa harjoitettaisiin rakentamalla hajallaan oleville pienille tonteille, tulisi komitean toiminta suuresti vaikeutumaan. Asian ratkaisemiseksi oli asuntotuotantokomitea ehdottanut, että kaupunki vastaisuudessa toimisi vain lainan-antajana ja hoitaisi ainoastaan eräiden saneerattavien kortteleiden rakennuttamisen, koska asuntojen hankkiminen purettavien rakennusten asukkaille tuotti vaikeuksia. Vastaisu-

dessa voitaisiin rakennuttaminen komitean ehdotuksen mukaan antaa esim. Sosiaaliselle Asuntotuotanto Oy. Satolle, Hakalle ja Asuntosäätiölle, joilla ennestään oli kokemusta rakennuttajina. Kun rakennushankkeiden toteuttaminen on yleensä kestänyt 1 ½ vuotta, on niiden rahoitus järjestetty siten, että seuraavan vuoden määräraha on käytetty 400 mmk edellisen vuoden rakennusohjelman loppuunsaattamiseen. Mikäli talousarvioon vastaisuudessaakin otettaisiin entisen suuruinen määräraha, eli 1 200 mmk, voitaisiin jo v:n 1960 aikana ulkopuolisille yhtymille jakaa koko talousarvioon merkitty määräraha, vähennettynä saneerattavien alueiden rakentamiseen tarvittavalla määrällä, joka arvioitiin n. 200 mmk:ksi. Samaten olisi mainittuna vuonna varattava jonkin verran myös maanhankintalain mukaiseen kerrostalojen rakentamiseen. Asuntotuotantokomitea suorittaisi kaupungin puolesta suunnitelmien tarkistamisen ja valvoisi rakennustoimintaa. Hallinnollisesti komitean toimisto ehdotettiin liitettäväksi kiinteistövirastoon. Lainojen myöntämisestä antaisi lausuntonsa kiinteistölautakunta ja ne myöntäisi kaupunginhallitus. Lainojen myöntämisessä oli komitea ehdottanut käytettäväksi säästöpankkien ja vakuutuslaitosten käyttämiä ehtoja, kuoletusajaksi oli ehdotettu 25 v. Mikäli asuntotuotannon tukeminen järjestettäisiin edellä esitetyllä tavalla, olisi kaupungilla mahdollisuus valvoa lainoittamaansa rakennustoimintaa ja siitä aiheutuneet hallinnolliset menot olisivat pienimmät mahdolliset. Kiinteistölautakunta oli yhtynyt asuntotuotantokomitean ehdotuksiin, mutta huomauttanut samalla, etteivät komitean ehdottamat rakennuttajat olleet ainoat, jotka voisivat tulla kysymykseen kaupungin varoista lainoja myönnettäessä. Näiden lisäksi lautakunta oli maininnut mm. Asuntosäästäjät ja Helsingfors svenska Bostadsförening nimiset yhdistykset. Kaupunginhallitus oli yhtynyt asuntotuotantokomitean ja kiinteistölautakunnan esittämään kantaan. Kaupunginvaltuusto päätti, että talousarvioon asuntotuotannon tukemiseksi vastaisuudessa otettavista varoista kaupunginhallituksen määräämä osa käytettäisiin kaupunginhallituksen harkinnan mukaan lainoina rakennustoimintaa harjoittavien yhtymien toimesta perustettavien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden asuntorakennusten rahoittamiseen säästöpankkien tai vakuutuslaitosten kiinnityslainoissa käyttämällä korkoehdoilla, kuoletusaika enintään 25 vuotta ja muuten kaupunginhallituksen tarkemmin määrättävillä ehdoilla (18. 6. 569 §).

Vt Saastamoisen ja eräiden muiden aloite *komitean asettamiseksi tutkimaan asuntorakennustoimintaa varten tarpeellisten asuma-alueiden saantimahdollisuuksia* sekä määrärahan merkitsemiseksi v:n 1959 talousarvioon asuntorakennustoiminnan tukemista varten päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (4. 6. 515 §, ks. s. 24).

Asuntojen varaamiseksi helsinkiläisille vanhuksille kaupungin rakennuttamista taloista olivat vt T. Niemi ym. tehneet v. 1957 (ks. s. 88) aloitteen, jossa he ehdottivat, että kertonusvuonna rakennuttettavista asunnoista 5 % varattaisiin asunnontarpeessa olevien vanhusten käyttöön lähinnä vuokra-asuntoina. Kun v:n 1956 (ks. s. 80) ja v:n 1957 (ks. s. 41, 87) aikana oli tehty useampia samaa asiaa koskevia aloitteita, oli kaupunginhallitus tyytynyt viittaamaan niiden yhteydessä annettuihin selostuksiin. Lisäksi kaupunginhallitus oli maininnut, että jo v:sta 1940 lähtien oli käytännössä ollut ns. perheavustusjärjestelmä, jota koskevat lainsäädännökset sisältyivät nykyisin myös Arava-lainsäädäntöön. Vanhusten huoltokomitean mielestä olisi myös vanhuksille suoritettava asuntoavustusta vuokranalennuksen muodossa. Kaupunginhallitus oli yhtynyt komitean käsitykseen siinä, että vanhusten asuntokysymys olisi hoidettava pääasiassa yhteisasuntoloita perustamalla. Edelleen kaupunginhallitus oli pitänyt tarkoituksenmukaisena Helsingin kaupungin 400-vuotiskoti-säätiön toiminnan jatkamista omaksutun käytännön mukaisesti. Kireän rahatilanteen vuoksi ei viime vuosina ollut voitu esittää määrärahoja uusien asuntoloiden rakentamista varten. Asunonjakotoimikunnan antamien tietojen mukaan oli v:n 1956 rakennusohjelman sisältäneitä vuokra-asuntoja keväällä 1957 jaettaessa n. 7.7 % hakijoista saanut asunnon, mutta yli 61-vuotiaille hakijoille jaettu asuntomäärä vastasi 10.14 %. Nuorempien henkilöiden asunnon saantiin oli useasti vaikuttanut esim. vanhan isän tai äidin asuminen heidän kanssaan. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. selvityksen riittäväksi (26. 2. 186 §, ks. s. 24).

Vt Ehrnroothin ym. aloite *vanhusten asuntolan rakentamiseksi Herttoniemeen* päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi (21. 5. 474 §, ks. s. 24).

Halpojen asuntojen aikaansaamista vähävaraisille ja köyhille lapsiperheille koskevan tutkimuksen suorittamiseksi olivat vt Öhman ym. tehneet aloitteen v. 1956 (ks. s. 81) ehdottaen, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti selvittämään, millä

tavalla kaupunki voisi taloudellisesti tyydyttävällä tavalla järjestää kaupungissa pysyväisesti asuville vähävaraisille ja köyhille lapsiperheille halpoja asuntoja siten, että suunnitelmalliseen rakentamiseen ensisijassa käytettäisiin sellaisia kaupungin omistamia tontteja, jotka eivät olleet tehokkaassa käytössä. Kiinteistölautakunta oli todennut sekä Kanta-kaupungissa että sen välittömässä läheisyydessä olevan lukuisia asemakaavan mukaisia kerrostalotontteja, mutta koska niillä olevien puutalojen asukkaille ei ollut voitu hankkia asuntoja, jäivät tontit tehokkaasti hyväksikäyttämättä siitä huolimatta, että ne sijaitsivat valmiiden katujen varsilla ja olivat varustettuja vesi-, viemäri-, sähkö- ja kaasujohdoilla. Samanaikaisesti kaupungin oli perustettava yhä uusia asumalähiöitä, jotka aiheuttivat lisäkustannuksia sekä kaupungille että sinne muuttaville perheille. Lautakunta oli puoltanut komitean asettamista. Myöskin yleisten töiden lautakunta oli pitänyt asiaa tutkimisen arvoisena, mutta huomauttanut samalla, että rakennettaessa sellaisille tonteille, joilla oli ollut puurakennuksia, olisi johtoverkosto uusittava kerrostalojen vaatimaa kuutiotilavuutta vastaavaksi. Komitea, jonka kaupunginhallitus v. 1956 (ks. s. 133) oli asettanut ko. asiaa tutkimaan, oli v. 1958 valmistuneessa mietinnössään ilmoittanut mm. että 4. — 12. kaupunginosissa oli yhteensä 296 saneerattavaa tonttia, joiden vastaava väkiluvun lisäys arvioitiin 31 400 henkilöksi. Vallilan, Toukolan, Käpylän ja Maunulan, joissa myös oli tällaisia tontteja, vastaava lisäys oli arvioitu yhteensä 11 600 henkilöksi. Samalla komitea oli todennut, että ko. alueiden johtoverkosto, joka oli rakennettu puutaloasutusta silmällä pitäen, oli yleensä niin vanha ja kulunut, että se ennen pitkää kuitenkin olisi uusittava, jolloin se myöskin olisi rakennettava entistä suuremmaksi. Vaikka viemäri-, vesijohto- ym. verkoston uusiminen aiheuttaisikin kaupungille suuria kustannuksia, voitaisiin se jakaa useamman vuoden osalle sitä mukaa kuin kerrostaloja rakennettaisiin näille alueille. Kaupunginhallituksen v. 1957 (ks. s. 137) asettama komitea, jonka tuli tutkia ja suunnitella asunnoista häädettyjen sijoittamista, oli saanut Aravalta käytettäväkseen sellaisen asuintalon rakentamissuunnitelman, jossa mahdollisimman suuressa määrin oli pyritty alentamaan asumiskustannuksia. Tätä suunnitelmaa käytetään oli tarkoitus rakentaa Hämeentien ja Intiankadun kulmassa olevalle tontille 8-kerroksinen rakennus, johon tulisi 96 asuntoa, suuruudeltaan 33—40 m². Tämän ns. läpikulkutalon rakennushanke aiottiin toteuttaa Aravarahoituksen ja kaupungin asuntotuotannon tukemiseen myöntämän määrärahan puitteissa. Rakennuskustannusten saamiseksi mahdollisimman alhaisiksi olisi rakentaminen aloitettava sopivana vuodenaikana. Tämän vuoksi olikin Aravalta anottu töiden aloittamista ennen Arava-lainan myöntämistä. Tähän oli Aravan taholta suostuttu. Kun mainitun talon suunnittelu oli jo loppuvaiheessa, ei komitea ollut pitänyt aiheellisena ryhtyä suunnittelemaan aloitteentekijäin tarkoittamaa talotyyppiä. Edelleen komitea oli ehdottanut, että kaupunki alkaisi rakentaa myös sellaisille omistamilleen tonteille, jotka eivät olleet tehokkaassa käytössä ja jotka sijaitsivat valmiiden, tarpeellisilla johtoverkoilla varustettujen katujen varsilla. Tonteille olisi rakennettava kerrostaloja ja käytettävä hyväksi em. kokemusten perusteella edelleen kehitettyä talotyyppiä. Vastaavanlaisiin yksityisten omistuksessa oleviin tontteihin nähden olisi kussakin tapauksessa erikseen harkittava, voisiko kaupunki tukea niiden uudelleenrakentamista. Kaupunginhallitus oli yhtynyt komitean ehdotuksiin ilmoittaen ryhtyvänsä niiden tarkoittamiin toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (26. 2. 185 §).

Sokeaintalon rakentamiseksi Töölöön olivat vt Hakulinen ym. tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että Töölöstä osoitettaisiin mainittua tarkoitusta varten tontti, jolle rakennettavaan taloon voitaisiin myös sijoittaa työhuoneita. Huoltolautakunta oli todennut sokeiden asuntokysymyksen järjestetyn melko tyydyttävästi. Kun kuitenkin oli todettu olevan myöskin sellaisia sokeita, joiden olisi saatava tarkoituksenmukaisempi asunto, oli huoltolautakunta pitänyt tärkeänä, että ensin selvitetäisiin todellinen asuntojen tarve. Varsinaisista sokeiden työ- ja harrasteluhuoneista sen sijaan oli suuri puute, minkä vuoksi kaupungin toimesta olisi ryhdyttävä hankkimaan sellaista kiinteistöä, johon voitaisiin sijoittaa työhuoneita, erilaisia harrastelutiloja, sokeiden järjestöjen toimistohuoneita sekä heidän liikkeittensä konttori- ja varastotiloja. Ns. ryhmätaloissa, joissa asuisi yksinomaan sokeita, olisi etuna esim. se, että asunnot olisivat lähellä toimipaikkoja, raaka-ainehankinnat olisi helpompi järjestää ja myöskin tuotteiden markkinoinnisen keskittämistä olisi oma hyötynsä. Ns. hajasijoitusta lautakunta taas oli puoltanut uusille asuntoalueille rakennettaessa, jolloin sokeita varten voitaisiin varata yksi tai useampia huoneistoja sekä

muutamia askartelu- ja harrasteluhuoneita. Edelleen olisi Helsingin Sokeaintalo-säätiölle ja helsinkiläisten sokeiden järjestöille annettava tilaisuus osallistua mahdollisesti rakennettavan rakennuksen suunnitteluun. Kiinteistölautakunta totesi sokeain asuntojen puutteen olevan vähäisen muihin invalidiryhmiin verraten, joten ei uuden talon rakentamiseen olisi ryhdyttävä ennen yksityiskohtaista tutkimusta uusien asuntojen tarpeesta. Mikäli talon rakentaminen osoittautuisi välttämättömäksi, olisi se sijoitettava jonkin uuden asuntoalueen liikekeskuksen läheisyyteen, koska Töölön vielä vapaana olevat tontit oli varattu yleisiä rakennuksia varten. Edelleen lautakunta oli ehdottanut, että kaupungin rakennuttamista taloista varattaisiin tarpeellinen määrä asuinhuoneistoja ja työhuoneita sokeille samoin kuin muillekin invalidiryhmille. Kun kaupungilla kaupunginhallituksen käsityksen mukaan ei lähiaikoina olisi mahdollisuuksia erityisen sokeaintalon rakentamiseen, oli kaupunginhallitus puoltanut kiinteistölautakunnan esitystä asuntojen varaamisesta. Mikäli sokeat eivät ehkä kykenisi maksamaan uusien talojen vuokria, olisi aikanaan erikseen harkittava olisiko heille ja missä muodossa annettava vuokra-avustuksia. Vielä kaupunginhallitus oli huomauttanut, että kaupungissa asuvien sokeiden asema oli huomattavasti helpottunut sen jälkeen, kun Sokeuden vastustamisyhdistys oli rakennuttanut suunnittelemansa työ- ja vanhainkodin. Kaupunginvaltuusto katsoi esitetyt lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (15. 1. 42 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Korjaukset. Kaupunginvaltuusto päätti, että v:n 1957 talousarvion kiinteistöjen pääluokkaan kunnallisten työväenasuntojen korjauksiin merkitystä 12.32 mmk:n määrärahasta saatiin talousarvion perusteluista poiketen käyttää 8.08 mmk sähkövirran muutoksesta johtuneiden kustannusten suorittamiseen supistamalla vastaavasti sisäkorjauksia (15. 1. 53 §).

Lämminvesilaitteiden asentamisesta suurperheisten asuntotaloon Mäkelänkatu 78—82 olivat vt Kulonen ym. tehneet v. 1957 (ks. s. 89) aloitteen, jossa huomautettiin, että ko. talojen, jotka oli rakennettu v. 1946—1947, asukkaat ovat odottaneet lämminvesilaitteiden asentamista jo 10 vuotta, koska putket taloa rakennettaessa oli tarvittu muihin tarkoituksiin. Koska lämminvesikattilat ym. laitteet jo olivat paikoillaan, eivät kustannukset aloitteentekijäin käsityksen mukaan voineet olla kovin suuret. He olivatkin ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että mainittu kiinteistöyhtiö voisi toteuttaa lämminvesilaitteiden asentamisen ns. suurperheisten taloihin Mäkelänkatu 78—82 sekä että henkilölle, joka toimii kaupungin edustajana yhtiön johtokunnassa ja kokouksissa annettaisiin em. ohjeet. Yhtiön hankkiman kustannusarvion mukaan tulisivat kustannukset nousemaan 12 mmk:aan. Koska yhtiöllä ei ollut varoja työn suorittamiseen, piti se ainoana mahdollisuutena sitä, että kaupunki osakekannan omistajana myöntäisi tarkoitusta varten 12 mmk:n lainan. Lämminvesimaksun lisäksi aiheuttaisi korjaus n. 27 mk:n vuokrankorotuksen neliometriä kohden kuukaudessa, mikä saattaisi tuottaa vaikeuksia asukkaille. Yhtiö ei näin ollen puoltanut laitteiden asentamista. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut merkitsevänsä ehdollisesti v:n 1959 talousarvioehdotukseensa 12 mmk lainan myöntämistä varten Helsingin Perheasunnot Oy:lle lämminvesilaitteiden asentamista varten ko. taloihin siinä tapauksessa, että yhtiö anois lainaa. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (12. 2. 141 §).

Kampin ja Leppäsuon alueen siistimisestä olivat vt Hopeavuori ja 5 muuta valtuutettua tehneet v. 1956 (ks. s. 79) aloitteen, jossa olivat huomauttaneet alueen epäsiisteydestä sekä siitä, ettei ollut kaupungin kannalta oikein, että kaupungin keskustassa oli niin suuria alueita toisarvoisessa käytössä, kun samaan aikaan tonteista oli suuri puute. Edelleen aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitus ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin asuntojen saamiseksi niille 42 perheelle, jotka asuivat erittäin vaikeissa oloissa ns. »puulaakin villoissa» sekä koko Leppäsuon alueen siistimiseksi ja varastojen siirtämiseksi muualle, jonka jälkeen alue olisi rakennettava asemakaava- ja tonttiosaston suunnitelmien mukaisesti. Edellä olevan johdosta oli kiinteistölautakunta ilmoittanut, että kaupungin omien laitosten siirtämiseksi ko. alueelta oli lautakunta v. 1951 varannut n. 26.2 ha:n suuruisen alueen Herttoniemen satamaradan mutkan luota, lisäksi oli rakennusviraston varastoaluetta varten v. 1956 luovutettu Oulunkylän varastokortteli n:o 28401. Vielä oli kaupunki 1.7. ostanut Helsingfors Aktiebostad Ab. -nimisen yhtiön mainitulla

alueella olevat asuinrakennukset, jolloin yhtiö oli myös luopunut vuokraoikeudestaan. Asunnonjakotoimiston tehtäväksi oli annettu toimittaa rakennuksissa asuville henkilöille uudet asunnot, minkä jälkeen rakennukset purettaisiin. Yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi oli v. 1957 annettu laatia Leppäsuon alueen rakennusohjelmaa varten tarvittavat yksityiskohtaiset suunnitelmat. Linja-autoaseman ympäristön järjestelyjä varten oli kertomusvuoden talousarvioon merkitty 25 mmk. Teollisuuslaitosten lautakunta oli huomauttanut Herttoniemestä varatun alueen olevan sopimattoman vesilaitoksen keskusvarastolle ja työpajalle. Kaasusäiliö ja vartijan asunto sijaitsivat Leppäsuon alueen kulmassa ja veivät siitä vain vähäisen osan, joten sitä ei pitäisi poistaa, koska tällöin olisi rakennettava uusi jakelusäiliö Kantakaupunkia varten, tahi ryhdyttävä uusimaan painejohtoja. Kampin alueella olevan sähköaseman läheisyydestä tarvittaisiin lisäalue 110 kV kojeiston ja keskusvalvomoa varten. Myöskin uutta hallintorakennusta varten tarvittiin paikka. Asunnonjakotoimikunta oli ilmoittanut alueen saneerauksen sillä kertaa tuottavan suuria vaikeuksia, koska v. 1957 rakennusohjelmaan kuuluvat asunnot oli jo jaettu ja sitä paitsi olivat alueelta purettavaksi tulevien talojen asukkaat siksi heikossa taloudellisessa asemassa, ettei heitä voitaisi sijoittaa uusiin taloihin. Lisäksi oli kaupungin alueella purettavana lähes 20 hengenvaaralliseksi katsottua rakennusta, joiden asukkaille olisi myös järjestettävä asunnot. Toimikunnan arvion mukaan voitaisiin talojen asukkaat sijoittaa muualla v. 1959 ja 1960. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (22. 10. 782 §).

Siirtolapuutarhat

Korjaukset. Kiinteistölautakunnalle myönnettiin oikeus käyttää kiinteistöjen pääluokan luvun Siirtolapuutarhat määrärahoista Korjaukset ja kunnossapito 81 457 mk talousarvion perusteluista poiketen eri siirtolapuutarhoissa suoritettujen salaoitusverkoston korjausten aiheuttamiin kustannuksiin (17. 12. 971 §).

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksan tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Uudenmaan läänin maaherran v. 1924 vahvistamaa, kaupunginvaltuuston päätöksellä v. 1948 (ks. s. 88) muutettua kaupungin kaduissa tehtävien kaivuiden suoritus- ja valvontataksaa siten, että tiedonannoista, joita rakennusvirasto antaa Uudenmaan läänin maaherran v. 1920 vahvistaman, Helsingin kaupungin yksityisten viemärijohtojen sekä taloihin ja tonteille rakennettavien johtojen teettämistä koskevan ohjesäännön mukaan, peritään 500 mk:n suuruinen maksu ja em. kaupunginvaltuuston päätöksellä v. 1953 (ks. s. 70) muutettua suoritus- ja valvontataksaa niin ikään siten, että rakennusviraston toimittamasta urakoitsijain suorittamien töiden valvonnasta peritään valvonnan tilaajalta tarkastavan insinöörin palkkiona 700 mk:n suuruinen maksu tunnilta ja valvovan rakennusmestarin palkkiona 350 mk:n suuruinen maksu tunnilta, kuitenkin siten että tuntia lyhemmän ajan kestävästä tarkastuksesta tai valvonnasta peritään maksu yhdeltä tunnilta.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että yksityisten puhdistuslaitosten suunnitelmien ja piirustusten hyväksymisestä peritään seuraavat maksut:

hajoituskaivo enintään 10 WC:tä varten	300 mk
» yli 10 WC:tä varten	500 »
rasvanerotuskaivo	500 »
bensiininerotuskaivo	500 »
pienpuhdistamo	1 000 »

(26. 2. 204 §, kunn. as. kok. n:o 28, 29).

Suunnitelmissaan säästäväisyyteen pyrkivien arkkitehtien palkitsemiseksi olivat vt Mäkinen ym. tehneet v. 1956 (ks. s. 81) aloitteen, jossa mm. sanottiin, että rakennustoiminnassa, jonka kustannukset kuuluivat kaupungin talouden huomattavimpiin menoihin, oli usein todettavissa suunnitelmallisuuden puutetta ja tuhlausta. Parannuksen aikaansaamiseksi olivat aloitteentekijät ehdottaneet, että kaupunki vuosittain jakaisi